

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

PRIVATINĖS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Tik ką atvykęs iš Lietuvos p. V.—s, buvęs Kaune įsiveržiant į Lietuvą Sovietų Rusijos kariuomenei, papasakojo mums daug ką, kas nebuvo rašyta laikraščiuose. Iš jo pasakojimų pažymėsime kas seka.

Kada rusų kariuomenė atėjo į Kauną, ji pirmiausia užėmė bankus ir valdžios įstaigas. Bankai buvo apstatyti raudonosios armijos kareiviais ir niekas į joki banką nebuvo įleidžiamas. Rusai Lietuvoje pirmiausia puolė prie pinigų, kaip Hitleris Austrijoje ir Čekoslovakijoje. Finansų ministeris E. Galvanauskas veikliausia rezignavo todėl, kad Lietuvoje nebeliko finansų.

Rusų kariuomenė ėjo per Kauną keturias dienas ir keturias naktis. Ėjo visokios kariuomenės dalys ir skrido šimtai milžiniškų lėktuvų, skrido žemai, taip kad nuo jų užžimo Kaune negalima buvo apsižiūrėti. Didelės eilės žmonių per išitas dienas buvo apstoje Maisto, Pieno Centro ir kitas valgių sankrovos. Daugelis liko be maisto. Ukiniškai sustoję vežti maistą į Kauną ir į kitus miestus, nes pradėjo abejoti apie lito vertę.

Rusų kariuomenė veržėsi Lietuvon visais keliais ir šuntakiais, kokie tik yra Lietuvoje. Visur važiuavo tankos ir sunkvežimiai ir jojo kazokai. Per keturias dienas Lietuva buvo pasenkusi dulkėse. Visi jantai pasidarė nebe žali, bet palši nuo dulkių. Lietuvoje nebuvo lietaus. Jeigu greit nepails,

Lietuvos jantai sunyks dulkėse. Lietuvoje nėra sukrautų maisto rezervų. Elevatoriuose yra tik tiek grūdų, kiek reikia skėlai. Lietuvai grėsia badas.

Buvo sakytas, kad rusai pastatys savo kariuomenę tik keliose Lietuvos punktuose. Bet rusų kariuomenė užplūdo visą Lietuvą. Visi miestai ir miesteliai ir net kaimai yra pilni rusų kariuomenės. Nors rusų kariuomenė vežėsi su savim maisto, bent tiek kiek reikia maršui, bet ji turės būti maitinama Lietuvos maistu, nes dėl transportacijos netobulumo pristatymas maisto iš Rusijos tokiai didelei armijai yra neįmanomas.

Lietuvoje rusų kariuomenės dabar gali būti apie vienas milijonas kareivių. Tankų suvažiuo daugiau kaip du tukstančiai. Labai daug tankų yra milžiniško didumo, daug didesnės ir stipresnės už voikiškas. Visokias orlaivų suskrido Lietuvon gal daugiau kaip trys tukstančiai. Labai daug skrido keturmotorinių bombnešių. Laisvė! Alėja sunkiosios tankos pavertė į purvą.

Iš patikimų šaltinių p. V.—s sužinojė, kad Rusija dabar turi 40,000 tankų ir arti tiek kariuoni orlaivų.

Iš visko išrodo, kad toks milžiniškas antplūdis rusų kariuomenės į Lietuvą buvo pasirengimas karui su Vokietija. Vokietijos valdžia nuo savo žmonių tą įvykį slepia.

Amen Lietuvos nepriklausomybei

"Laudies seimas"

Liepos 14 dieną Baltijo valstybėse — Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje — įvyko "laudies seimų" rinkimai. Sulig to, kaip tie rinkimai praversti, neišrodo, kad į seimus patekt bent vienas atstovas nekomunistinio nusistatymo ar nepatriantis komunizmui. Kai tik Stalino legionieriai įsiveržė į Lietuvą ir padiktavo, kas jai turi vadovauti — pirmiausia panaikinta "visos partijos", o leista veikti tik komunistų partijai ir "jauniesiems komunistams". Tas patvarkymas tai buvo pamėgdžiojimas smetoninio režimo, sulig kurio iki Smetonos galo veikė tik viena partija, būtent tautininkų partija. Iki paleidimo Lietuvos seimo liepos 1 dieną, Lietuvos seime buvo tik tautininkų partijos nariai. Renkant dabar "laudies seimą", "darbininkų minios" parinko kandidatus ir kadangi kitokių kandidatų nebuvo išstatyti kaip tik komunistai ar komunistuojanti, tai aiškus dalykas, Lietuvos "laudies seimas" bus išimtinai komunistiškas. Tai bus duplikacija smetoninio seimo, tik su atvirkščia "idėja". O tyriausia seimo "idėja" yra "artimesni santykiai" su Sovietų Rusija. Kas reikiška, kad vos pėjus susirinkti seimui, bus nutarta Lietuvą prijungti prie Rusijos, kaip trylikta respublika, ko jau kiek pirmiau "reikalavo didelės minios žmonių".

Apie prisirengimą prie rinkimų ir apie vienos dienos (liepos 14) rinkimus platčiai

aprašo New York Times'o korespondentas, Otto D. Tolishus, iš Stockholmo. Čia nors trumpai suminėsim, ką jis rašo, ir vyriausiai tik apie Lietuvą, o kas daros Lietuvoje, tas pats Latvijoje ir Estijoje. Rinkimai ėjo Raudonosios Armijos priežiuroje, kad užtikrintus komunistams didžiulį atstovų seime. Išrinkto seimo vyriausias tikslas — artimesni santykiai su Sovietų Rusija. Rinkimams išstatyti tik vienos partijos kandidatai. Nors skelbta, kad rinkimai bus "laisvi" ir "slapti", bet jie pasirodė priverstiniai. Kai kuriose valstybėse, ypač Latvijoje, balsuotojai turėjo pasirodyti savo identifikacijos kortelės ir tos kortelės buvo užtaispaudotos, kad žinotų, jog pilietis atliko savo pareigas. Didiesniuose miestuose balsavimams užsiregistravo apie 90 nuošimtis piliečių ir liepos 14 dieną veik visi balsavo. Bet kadangi tą dieną lijo, tai kaimų gyventojai negalėjo ateiti balsuoti ir todėl balsavimai pratęsti iki liepos 15 dienos.

Protesto balotai

Kai kur pasirodė ir tuščių balsavimo balotų. Jų ypač nemaža buvo Kaune. Tai buvo protesto balsai. Dabar laukiama sekančio šeštadienio, kada seimas susirinks posėdžiui. Laukiama, ką tas seimas darys. Bet kadangi balsavimai pravedami pilniausiai domnuojant komunistams, bendra nuomonė yra ta, kad seimas tuoju nubalsuos Lietuvą in-

korporuoti kaip Sovietų Rusijos respubliką. Tačiau yra ir tokių nuomonių, kad valstybė pasiliks ir šiošios-tokios savos savivaldybės. Ypatinai autoritetinai užginčijama, kad bus panaikinta valiuta ir įvesta rusiški rubliai. Prekiamas rusiškais rubliais griestai uždraustas. Bet vistikiešibijoma, kad naujasis seimas bus tik pereinamasis. Kas reikiška, kad neužilgo Lietuvos nepriklausomybė "pereis" į Sovietų Rusiją.

Lietuva "raudonuoja"

Jau dabar raudonasis šešėlis gaubia Baltijo valstybes ir visa atmosfera išrodo rusišką, komunistišką ir darbininką. Kiekviename mieste ir kaimelyje, o ypač sostinėse — Kaune, Rygoje ir Taline — raudonoji vėliava plėvėsuoja podraug su nacionalėmis vėliavomis. O ant Kauno policijos buveinės lietuviškos vėliavos jau visai nėra.

Svarbesniuose teatruose ir operose Raudonoji Armija kasdien duoda savus programas — koncertus ir rusiškų šokių be jokios įžangos. Judžių teatruose dominuoja rusiški paveikslai, kurie išstumi vokiškus ir amerikoniškus paveikslus. Rusų kalba vėl dominuojanti kalba. O pareikalavimas rusiškų knygų, laikraščių ir žurnalų yra toks didelis, kad jo nespėjama ir patenkinti. Rusų kalbos pagėdavimas taipgi toks didelis, kad mokytojai importuojami net iš Maskvos. Net radijai duoda rusų kalbos pamokas, o radijų programai pilnai surusinti ir susovietizuoti.

Šiuo tarpu patenkinti jaučiasi darbininkai, kurie buvo priepaudoje pirmesniųjų vyriausybų. Ypač patenkintimas pasireiškė nuo tada, kai jiems pakelta algos nuo 15 iki 20 nuošimčių. Tačiau didelėje baimėje jaučiasi taip vadina mi buržuai, kurie nežino, kas atsitiks su jų nuosavybėmis, nors jiems užtikrinama, kad jų privatizacijos nuosavybės nebus atimtos.

Biednesnieji ukiniškai tikisi, jog jiems bus proga "pasidalinti dvarus", bet gerai pasiturtinti ukiniškai prisibijo, kad iš jų ukiai nebūtų atimti ir sukollektivizuoti. Del šios baimės eina didelis visko slėpimas, ypač manufaktūros, rubų, avalų ir tokių produktų, kokių trūksta Rusijoje. Daiktų slėpimas toks didelis, kad Lietuvos vyriausybė aprubežiavo reikmenų pirkimą tik iki kelių valandų per dieną ir pirkiniai turi būti registrujami, o patvarkymą peržengusieji bus baudžiami šešių mėnesių kalėjimu ir 50,000 litų.

Taigi dar kelios dienos ir, greičiausiai, Lietuvos nepriklausomybė gali būti palaidota ilgam, o gal ir amžinai.

ARTINASI "MUŠIS UŽ ANGLIJĄ"

To mušio preliudas

"Mušis už Angliją" praeitą savaitę gerokai pagyvėjo. Tai buvo jo lygis preliudas. Būriai vokiškų lėktuvų lakstė virš Anglijos ir mėtė bombas ant miestų ir kaimų. Sirenos baubė, pranešdamos gyventojams slėptis nuo lėktuvų ir bombų. Anglijos lėktuvai ko vojo užpuolikus. Priekšlėktuvi-

nės kanuolės baubė. O tie vokiečių puolimai pasikartojo iš dienos į dieną. Tai jau gal pilni ženklai, kad Vokietija puola Angliją. Puola del to, kad galutinai ši savo priešą paklupdyti, ir kad vėliau Hitleris su savo dalininku Mussolini galėtų "sutvarkyti Europą" be Anglijos. O Francijos žlugimas Hitleriui teikia juodaugiau progos savo užsimojimą realizuoti.

Vokietijos padėtis

Vokietija dabar stovi geroje strateginėje padėtyje Angliją. Nuo šiaurės (Norvegijoje) iki Pyranėjų kalnų (Francijoje) jau plėvėsuoja Vokietijos svastika. Vokiečiai pasigrobė jūrų uostus, iš kurių dabar gali lengvai pasiekti savo submarinus blokavimui Anglijos ir lėktuvus ardydami Anglijos. Tie uostai tęsiasi per šimtus mylių jūrų pakraščiais. Tik šimtą mylių skridimu iš Francijos šiaurinių bazių gali pasiekti Anglijos pietinę dalį. Iš Francijos uosto Boulogne tik kelios dešimtys mylių į Anglijos uostą Dover. Iš Norvegijos uosto Stavanger į Anglijos laivų bazę Firth of Forth tik 400 mylių. Taigi iš Norvegijos uosto Bergen tik 320 mylių į kitą Anglijos laivų bazę Scapa Flow.

"Mušis už Angliją" Vokietija yra galingesnė lėktuvais. Ji turi šešis lėktuvus prieš vieną Anglijos lėktuvą. O naujų lėktuvų gamyba Vokietija siekia nuo 2,500 iki 3,000 prieš Anglijos nuo 1,500 iki 2,000 kas mėnesis, pridėjus prie to dar ir tuos lėktuvus, kuriuos Anglija gali gauti iš Amerikos. Angliai tik tiek laimingesni, kad jų lėktuvai susirėmimuose geresni už vokiečių lėktuvus ir jų mažiau žuva, negu vokiečių.

Jiegos jurose

Jurose stipresnė Anglija, nepaisant to, kad Vokietija kas savaitę paskandinanti 100,000 tonų talpos laivų, o tai net 35,000 tonų daugiau, negu laike Pasaulinio Karo. Stipresnes jiegas turėdama, Anglija reikiška pasitikėjimo.

O jei "mušis už Angliją" prasidėtų aktualiai Anglijoje, ji galėtų išstatyti apie 2,000,000 kareivių, kurių vienas ketvirtadalis yra gerai prirengtų karių. Bet tuo pačiu tarpu angliai sakosi, kad gerai išlaivintų karių jiegos kasdien didėja ir taipgi karo ginklai didėja. Bet jei Vokietija pulstų Anglijos salyną, ji galėtų išstatyti 3,500,000 kareivių, kurių apie pusė milijono gerai išlavinti kariai.

Vokiečių ofensivas

Prasidėjusiame "mušis už Angliją", Vokietijos strategija dar nežinoma, bet tentytojai numato, kad vokiečiai imtųsi sekamų žingsnių:

- 1) Kasdien ant Anglijos žemyno išmėtytų šimtus tonų bombų iš lėktuvų. To tikslas būtų sunaikinti Anglijos amunicijos sandėlius, aliejaus sandėlius, militarus punktus ir suparaliziavimas industrijos bei žmonių moralės.
- 2) Nuolatinių bombų mėtymu būtų sunaikinti Anglijos

pakraščiai ir tokiu būdu ji negalėtų gauti pragyvenimui reikmenų ir karo reikmenų iš svetur ir būtų užblokiuota iki badavimo. Jei tokia blokada gerai pavyktų, Anglija būtų priversta pasiduoti be galutinio mušio. Bet jei blokada pasirodytų tik daliniai pasekmings — Anglija būtų jau nusilpusi galutinam susirėmimui su Vokietija ant Anglijos žemės.

3) Tuo pačiu laiku, kada angliai gintų nuo nuolatinių vokiečių puolimų iš oro, Italijos laivai pulstų anglų bazes Viduržemio juroje, o Italijos kariuomenė pulstų Sudaną ir Kenją. O praeitą savaitę anglų ir italų laivai Viduržemio juroje jau gerokai susikovė, bet kovos pasekos tikrai dar nežinomos.

4) Kuomet Anglija būtų gerokai nusilpinta, vokiečiai pradėtų generalį bombardavimą iš didžiulių kanuolių per Anglijos kanalą tiesiai į miestą Dover, ir taipgi pradėtų pulsti anglus gal per Škotiją, o gal net ir Airiją.

Anglų apsigynimas

Apsigynimui angliai, kiek išrodo, imtų sekamų priemonių:

- 1) Atmušti vokiečių puolimus iš oro tokiu tempu, koku buvo atmušami praeitą savaitę. O praeitą savaitę angliai nušovė daug vokiečių lėktuvų, nors daugely atsitikimų jau po to, kai tie lėktuvai atnešė bombas "pasėjo" ant daugelio budinkų ir užmušė nemažą žmonių. (Kiek nuostolių vokiečių lėktuvai padarė Anglijoje, laikoma slaptose.)
- 2) Atsiliginimas vokiečiams tuo pačiu — mėtymas bombų ant Vokietijos miestų ir industrinių centrų. Praeitą savaitę diena iš dienos anglų lėktuvai skraidė virš Vokietijos ir jos užimty valstybių ir sėjo mirtį ir distrakciją. Anglų lėktuvai bombardavo Norvegiją, Franciją, žymius industrinius centrus Vokietijoje ir jos laivų bazes.

3) Puliti italų laivų ir lėktuvų bazes Viduržemio juroje ir pačioje Italijoje. Turėdama pasigrobę ar dalinai sunaikinus Francijos laivus, Anglija jaučiasi, kad Viduržemio juroje italai yra stipresni, butent: Italija turi 21 kruizerį prieš Anglijos nuo 10 iki 15. Italija turi 120 destrojierių prieš Anglijos 30, ir 100 submarinų prieš Anglijos 15 ar 20.

4) Namie Anglija rengiasi prieš susitikimui daugiau, negu kuomet pirmiau. Gražus laukai, rava, kloniai ir kloneliai pilni barikadų sulaikymui užpuolikų ir parašutininkų. Spygliuotomis tvoromis aptverti pajuriai. Plačiai pagarsėjusios Anglijos pakraščiai baltosios kalvos pripildytos kanuolių.

Iš to matosi, kad Anglija pasiryžusi rengiasi "mušui už Angliją". Ir tas mušis gali būti ilgas. Anglija dar gali būti laimėtoja. Vokietijos Hitlerio subliuškimas gali būti toks staigus, kaip buvo staidus puolimas Napoleono, kuris dviem metams praslinkus po užėmimo Maskvos, jau buvo sumintas ir pasiūstas į nelaisvę.

Fašistiška Francija

Francijoje yra provincijos miestas Vichy. Kuomet Franciją valdė imperatorius Napoleonas trečiasis, jis važiuodavo į tą miestą atsigerti mineralinio vandens. Po to laiko pagarsėjo Vichy miestas ir Vichy vanduo.

Tame mieste Francijos vyriausybė dabar įsteigė Francijos sostinę, kai Franciją nugalėjo Vokietija. Pirmu ir vyriausiu valdžios darbu šiame mieste buvo pasmaugimas Francijos trečiosios respublikos ir paskelbimas Francijos diktatoriškai-fašistiška valstybė. Trečioji Francijos respublika gyvavo nuo 1870 metų po nuvertino Napoleono antrojo imperijos. Francijos konstitucija pradėjo veikti 1875 metais, nors kelis sykius buvo perrašyta po 1789 metų revoliucijos. Respublikos ir senosios konstitucijos dabar palaidojimas priimtas 600 atstovų susirinkime, tik 80 balsuojant prieš. Šis laidojimas įvyko premieraunant maršalui Petain ir jam pagalbininkaujant Pierre Laval, kuris yra mėsininko sunus ir jau senokai linkęs prie itališko fašizmo.

Panaikinant respubliką, iš pareigų pašalintas prezidentas Lebrun, o absoliučiu diktatorium bus premieras Petain, kuriam gelbės P. Laval. Dabar Francijos parlamentas susidės iš dviejų butų: senatą paskirs pati vyriausybė, o žemesnysis butas bus sudarytas iš industrijos, agrikultūros, darbo ir profesijos atstovų. Bet parlamentas bus tik patariamasis valdžios kunas.

Todel Francijos respublika ir demokratybė palaidota jau gal amžinai. O simboliški šūkiai: "Laisvė, lygybė ir brolybė" pakeisti naujais šūkiais: "Darbas, šeimyna ir tėvynė".

Pažymėtina, kad Francijos diktariškas režimas įsteigta vos ne tą pačią dieną — liepos 14 — kuomet kasmet buvo minima Bastilijos puolimas ir kada 1789 metais buvo įsteigta Francijos laisvė ir demokratybė.

Amerika

Apsiginklavimo lėšos vis didėja ir didėja

Šių metų sausio 4 dieną kongresas gavo iš prez. Rooseveltto "dovanėlę" — tai \$8,400,000,000 biudžeto samata. Iš to samato \$1,800,000,000 buvo skiriama apsiginklavimui. Bet Vokietijos kariuomenei šluojant vakarinėje Europoje — prez. paprašė dar "pridėtinų" apsiginklavimui: gegužio 16 dieną paprašė \$1,182,000,000, o gegužio 31 dieną — \$1,277,000,000. Kongresas prašymus išpildė ir dar pridėjo, ir tokiu būdu praeitą savaitę apsiginklavimui jau buvo paskirta virš \$5,000,000,000.

Apsiginklavimo programas dar vis augs. Liepos 10 dieną prezidentas paprašė kongreso apsiginklavimui išlaidas padvigubinti. O jei kongresas ir šį prezidento prašymą išpildys, tai apsiginklavimui bus paskirta net daugiau, negu visam biudžeto samatui.

Apsiginklavimo programas numatomas sekamas: 1) Du tūkštai laivynai, 70 nuošimčių didesni, negu dabartiniai; 2) Kariuomenei ir laivynui 50,000 lėktuvų; 3) Pilnas apsiginklavimas 1,200,000 kareivių — nors tokia didelė kariuomenė

nebutų "po ginklų" ramiam laike — ir pilnas apginklavimas 800,000 vyrų rezerve.

Kaipo dalį prisirengimo, prez. Rooseveltas praeitą savaitę užsimoję pašaukti tarnybai nacionalę armiją (National Guard). Rengiami taipgi planai priverstinam kariuomenėje tarnavimui. Iki šiol nacionalė armija buvo tik dalina kariška organizacija: tai yra apie 242,000 liuosnorių vyrų, kurie kariško mušto mokosi tik kai kada vakarais kareivinėse ir dvi savaites kas vasarą laukuose. Uniformas jiems suteikia federalė valdžia.

Amerikos valstybių konferencija

Liepos 20 dieną Havanoje prasidės Amerikos žemyno 21 valstybės konferencija. Vyriausis reikalai, kuriuos konferencija apkalbės bus šie:

- 1) Likimas Europos kolonijų Amerikoje, jei karą laimės Vokietija; 2) Ekonomiškoji ateitis Lotinų Amerikoje, jei Vokietija karą laimėtų. Visos Amerikos valstybės yra tos nuomonės, kad europiškios kolonijos Amerikoje nepereitų iš vienos valstybės į kitos valstybės rankas. Bet ką Amerikos valstybės darytų, jei laimėtojas norėtų jas pasiimti — iki šiol dar nebuvo nuspręsta. Kas del ekonomiškos ateities, tai Suv. Valstijos sutinka Lotinų Amerikas pagalvoti, idant užbėgus kelią Vokietijai. Vokietijos spauda pagrasino Lotinų Amerikos valstybes nuo "skyravimo prieš Vokietiją ir jos dalininkę Italiją". Vokietijos atstovas tas valstybes perspėjo, kad jos "neprisidėtų prie tokio veikimo, kuris gal pakenkti Vokietijai". Suv. Valstijų sekretorius Cordell Hull šitoki Vokietijos atstovo aktą pasmerkė, kaip gasdinimą ty valstybių suverenumui. Vokietija kitas Amerikos valstybes prieš Suv. Valstijas jau senai gundo. Šioje konferencijoje ir daugiau kai kas paaiškės.

Demokratų konvencija

Liepos 15 dieną Chicagoje prasidėjo demokratų partijos konvencija nominavimui kandidato į Suv. Valstijų prezidento urėdą. Konvencijoje dalyvauja 11 šimtų tikrųjų delegatų ir šimtai pavaduotojų. Kandidato nominavimas bus šį ketvirtadienį, liepos 18 dieną, todėl mes šiame numery nesuspėjame paduoti, kas bus nominuotas. Bet kalbama, kad dabartinis prez. Rooseveltas apsiėmęs trečiam terminui ir šį bus konvencijos "draftuotas". Tačiau demokratų partijos nacionalis pirmininkas, James Farley, Rooseveltto "draftavimui" esąs priešingas. O jei Rooseveltas neapsimty trečiam terminui kandidatuoti, tai yra ištisa eilė norinčių būti nominuotais. Toje eilėje yra ir pats Farley, ir dabartinis vice prez. J. Garner, ir kiti. Už pastarąjį ypač darbuojasi demokratų partijos reakcionieriai.

Prieš karą

Liepos 14 d. Atlantic City, N. J., įvyko Trasport of America, CIO unijos, nacionalės tarybos posėdis. Buvo plačiai kalbėta apie karinę padėtį ir prez. Rooseveltto valdžios politiką. Nutarta griežtai pasmerkti ruošimąsi prie karo ir užgirta John Lewis'o užimta prieškarinė pozicija.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance of America

KLEOFAS JURGELIONIS Editor

DR. M. J. VINIKAS Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States ----- \$1.50

To Foreign Countries ----- \$2.00

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Tel. LACKAWANNA 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIAJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINIKAS, sekr.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, išdin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. S. BIEZIS, dr. kvot.,
2201 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

B. MOCKUS, išdo glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. MIKUZIUTE, išdo glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:
DR. A. MONTVIDAS,
2400 W. Madison St.,
Chicago, Ill.

P. W. BIRSTONAS,
205 W. Oak St.,
Shenandoah, Pa.

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:
C. K. PIKIEL,
629 - 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

ADV. K. S. CELEDINAS,
6814 N. Broad St.,
Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:
REV. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.

P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

J. ZEMANTAUŠKAS,
130 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

Skundų ir Apeliacijų Komisija:
REV. B. F. KUBILIUS,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.

P. B. BALCIKONIS,
R. F. D. No. 1,
Kirkwood, N. Y.

ADV. A. LIDY,
7310 So. Fairfield Ave.,
Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:
DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

V. J. KOLICIENE,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. VAIDYLA,
814 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:
DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

M. KEMESIENE,
3434 Howard St.,
Detroit, Mich.

H. KLIMIENE,
907 E. 130-th St.,
Cleveland, Ohio.

Sveikatos Komisija:
DR. P. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. D. PILKA,
528 Columbus Ave.,
Boston, Mass.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

Jaunųjų Komisija:
O. ZORSKATIS,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

A. VAIVADA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

S. RUPŠLAUKIS,
100 Anderson St.,
Pittsburgh, Pa.

Prieglaudos Namo Komisija:
J. BRAZAUSKAS,
17909 Maplecliff Rd.,
Cleveland, Ohio.

J. JARUS,
8813 Empire Ave.,
Cleveland, Ohio.

K. POČIUS,
12045 Halsted St.,
Chicago, Ill.

Pildomosios Tarybos posėdis po seimo

ANT RYTOJAUS po seimo Chicagoje Morrison viešbutyje visą dieną posėdžiavo naujai išrinktoji SLA Pildomoji Taryba. Vienas Tarybos narys tebuvo naujas, tai Dr. S. Biežis, naujai išrinktas eiti tarybininko ir daktaro kvotėje pareigas. Į Tarybos posėdį atvyko ir daugelis komisijų narių, didžiųjų naujų. Didžiūma komisijos narių dalyvavo posėdyje tik išryto, bet trejetas jų, A. Montvidas, P. Grigaitis ir M. Vaidyla, buvo posėdyje iki pabaigos. Posėdis pasibaigė apie 12 valandą naktį.

Šis Tarybos posėdis buvo gana nepaprastas, gal vienutinis toks posėdis įvykęs per šešetą paskutinių metų. Jis prasidėjo bendromis kalbomis, kurios greit virto į panaujintą Tėvynės redaktoriaus "tarkaviną". Tos "tarkavimo" kalbos sustojė tik tuomet, kai prezidentas Bagocius pareiškė, kad jis neatšaukė cenzūros patvarkymų ir kad jie pasilieka galėje. Del nusiramimo čia užmiršta buvo, kad tik ką įvykęs seimas pilnai užgrynė Tėvynės redaktoriaus darbus ir elgėsi ir pasmerkė cenzūrą, atmesdamas didžiūma balsų tą cenzūros rezoliuciją, kurią Tėvynės redaktoriaus "tarkuotojai" buvo prieš jį pagaminę. Seimo žodis šiame dalyke yra įstatymas ir nurodymas redaktoriui, kad jis ir toliau turi taip pat darbuotis, kaip darbuosi iki šiol, neslėpdamas nuo narių nieko, kas

yra svarbu Susivienijimo gerovei.

Tarybos posėdis vienok greit virto į rimtą posėdį, kuriame Pildomosios Tarybos nariai bandė išgilinti į svarbiausius Susivienijimo reikalus kaip to gal niekad pirmiau nebuvo darę. Kas nebuvė pasakyta ar išaiškinta seimui, tas čia buvo pasakyta ir pripažinta. O tai buvo tas, ką Tėvynės redaktoriaus bandė pasakyti nariams. Kadir aplinkiniais kečiais visi priėjo prie tos pačios Susivienijimo padėties diagnozės. Ne visiems dar buvo aišku, kokias gyduoles reikia vartoti. Tuo klausimu rodos kiekvienas Tarybos narys pasižadėjo studijuoti ir galvoti. Du net pasižadėjo mokintis apdraudos dalykų. Su tokiais pažadais atsirado vilties, kad gyduolės bus surastos ir priimtos tokios, kurios gaivina, o ne marina.

Jeigu gerieji pasiryžimai pareikšti šiame Pildomosios Tarybos posėdyje nebus pamiršti, tai šis posėdis reikš pradžių rimto darbo Susivienijime. Šio posėdžio tąsa turi įvykti už dviejų mėnesių. Kiekvienas Pildomosios Tarybos narys ir Tėvynės redaktoriaus turės atvykti į šio posėdžio tąsą ne tuščiomis rankomis, bet su apgalvotais planais ir pasiūlymais ką kas gali atlikti.

Jeigu taip bus, tai reikš, kad Pildomoji Taryba jau bus pabudusi po visų jų budinimo nesmagumų.

Lietuvių kilmės garbingi Amerikos vyrai

NEW YORKO pasaulinėje parodoje vietoj panaikinto Rusijos Sovietų Sąjungos didelio pastato dabar yra didelė aikštė su teatre platforma vienoj pusėje ir su medine siena užrašams kitoj. Ši aikštė yra pavadinta "American Common". Joje įvairių tautų žmonės daro parengimus, kurių tikslas yra parodyti, kiek ir kaip kuri tauta yra prisidėjusi prie Amerikos gerbuojo pakėlimo. Ant sienos yra užrašyti vardai tautų ir jų žmonių, sudariusių Amerikos didybę. Šią aikštę su įtaisymais dovanojo New Yorko pasaulinei parodai Sears, Roebuck & Co.

Ant sienos yra įrašytas ir lietuvių tautos vardas. Specialė komisija, susidėjusi iš daugelio mokytų žmonių, ilgai tyrinėjo kiekvienos tautos veikėjus, kol išrinko iš kiekvienos tautos tokius žmones, kurių vardai daugiausia reiškę Amerikai vienoj ar kitoj veikimo srityje.

Dabar paskelbti tapo ir išrinktieji lietuvių tautos arba lietuviškos pilietybės ar kilmės žmonės, kurių vardai bus užrašyti ant garbės sienos aikštėje American Common New Yorko pasaulinėj parodoj. Lietuvių kilmės žmonės, užsipelnę tos garbės, buvo surasti sekami:

OTTO D. TOLISCHUS, už pasižymėjimą žurnalizme.

WILLIAM ZORACH, už pasižymėjimą dailėje.

LOUIS J. DUBLIN, už pasižymėjimą mokiniame.

PRANAS LUBINAS, už pasižymėjimą sportuose.

SIDNEY HILLMAN, už pasižymėjimą darbo judėjime.

JOSEPH HAYEM BARACH, už pasižymėjimą medicinoje.

Pusė šių žmonių yra žydiškos tautybės, bet jie yra atvykę iš Lietuvos, kalba lietuviškai ir savo dideliais pasižymėjimais, visų pripažintais, suteikę garbės Lietuvai, tam kraštui, kurs kitą syk buvo jų tėvynė, lygiai kaip ir tie vyrai, kurie yra grynai lietuviško kraujo.

Mums malonu yra, kad šių garbingų vyrų skaičiuje surandame mums artimą Praną Lubiną, kurs ir Lietuvoj pasidarbavo, padėdamas Lietuvai laimėti krepšinio čempionatą, ir kurio tėtušis yra senas Susivienijimo narys.

Pranešimą apie išrinktuosius lietuvių kilmės garbės vyrus mums atsiuntė

Bertram R. Marks, New Yorko pasaulinės parodos American Common sekretorius. Jame yra pažymėti ir visų kitų tautų garbės vyrai, kurie padėjo Ameriką išauginti. Šis pranešimas bus naudingas ir įdomus mūsų jaunimui pasiskaityti, todėl jį čia paduodame ištisai anglų kalboje.

FAIR ANNOUNCES LITHUANIAN-AMERICANS ON AMERICAN COMMON WALL OF HONOR

Otto D. Tolischus, William Zorach, Louis I. Dublin, Frank Lubin, Sidney Hillman, and Joseph Hayem Barach are among the Americans of Lithuanian descent chosen for the American Common Wall of Honor at the New York World's Fair, according to a joint announcement made today by Harvey W. Anderson, Director of the American Common and Edward J. Condon, assistant to the President of Sears, Roebuck and Co., donors of the Common to the Fair.

This Wall, which surrounds the Common, carries the names of great foreign-born Americans of 59 nationality groups. The consideration in the choice of the persons to be honored were: contribution to America in an important field, foreign birth and subsequent American citizenship.

Otto D. Tolischus was selected because of his contribution in the field of Journalism; William Zorach, Art; Louis I. Dublin, Education; Frank Lubin, Sports; Sidney Hillman, Labor; and Joseph Hayem Barach, Medicine.

A large staff studied the names and records of over 50,000 persons in order to arrive at the 650 final selections. Every conceivable source of data was checked to determine country of birth, nationality of parents, American citizenship, and contribution to the country.

In the months during which this search went on, the listing was first narrowed to 5,000 — then to 1,500. This latter preliminary selection, in which many foreign-language newspapers throughout the country aided through polling their readers, was then passed on to boards of colleges, professional societies, research directors, heads of foundations, national magazines and newspapers.

This study, dedicated to the search for the builders of America, developed

many interesting sidelights. It was found, for instance, that men of many nationality groups helped build our national capital city of Washington. Among these were Pierre L'Enfant, a Frenchman; James Hoban and George Hadfield, natives of Ireland; John Haviland, an Englishman. The Dome of the Capitol has murals by Constantine Brumidi, an Italian-Greek.

Among the names chosen for the Artists' Wall are Augustus Saint-Gaudens, Ireland; Duncan Phyfe, Scotland; Joseph Keppler, Austria and Thomas Nast (the Caricaturist of whom Lincoln once said, "He is the best recruiting sergeant I have"), Germany. In Business and Industry we find such names as William S. Knudsen, of General Motors Corporation and a member of the American Common National Committee, who was born in Denmark; Igor Sikorsky, Russia; Alexander Graham Bell, Scotland; and Torkild Raiber, Norway.

In education, there are John Harvard, a native of England; Booker T. Washington, the great negro educator; Angelo Patri of Italy and Thomas Munter of Ireland.

The Government roll includes Albert Gallatin, a Swiss; Alexander Hamilton, Scotland; Haym Salomon, Portugal; Carl Schurz and Henry Morganthau, Sr., both from Germany.

In the Humanities, there are Felix Adler, Germany; Jacob Riis, Denmark; Sophie Irene Loeb, Russia; Samuel Gompers, England. The selection from the important field of Journalism contain such names as James Gordon Bennett, Scotland; Joseph Pulitzer, Hungary; Henry M. Stanley, Wales; Edward Bok, the Netherlands. A few of the names on the Law-panel are Felix Frankfurter, Austria; Judah Benjamin, Portugal; Ferdinand Pecora, Italy; George Sutherland,

England; and Samuel S. Leibowitz, Roumania.

The field of Music is particularly rich in Americans of foreign birth. Choosing at random, we find John McCormack, Ireland; Ernestine Schumann-Heink, Austria; Paul Robeson, Negro; Sergei Rachmaninoff, Russia; Percy Grainger, Australia; Alma Gluck, Roumania; and Lucrezia Bori of Spain.

In Literature there is a similar spread: Hendrik Willem Van Loon, Netherlands; Lin Yutang, China; Louis Adamic, Yugo Slavia; Maurice Hindus, Russia; Thomas Mann, Germany. The Pioneers section, which includes both the explorers and settlers of this country contains such names as Jacques Marquette, France; William Penn, England; Hermando De Soto, Spain; Vilhjalmur Stefansson, Canada.

America's religious life has been enriched by such immigrants as John Witherspoon, Scotland; John Cardinal Farley, Ireland; David de Sola Pool, Portugal; and Isaac M. Wise, Bohemia. In sports, the names of Joe Louis, Negro; Knute Rockne, Norway; and Robert Fitzsimmons, England are among those chosen.

The names of those who brought America's science to its high level occupy several panels. Some of the names are: Hideyo Noguchi, Japan; Wm. Osler, England; Charles P. Steinmetz, Germany; Albert A. Michelson, Poland; Albert Einstein, Germany; John Ericsson, Sweden; Ales Hrdlicka, Czechoslovakia; Dr. Leo H. Baekeland, Belgium; George Washington Carver, Negro.

In the world of the theatre, the same diversity exists: Frank Capra, Italy; Claudette Colbert, France; Edward G. Robinson, Roumania; Jean Hersholt, Denmark; Paul Muni, Austria; Charles Chaplin, England; Walter Hustan, Canada.

Pennsylvanijos gražumas

GRAŽI IR MALONI yra Pennsylvanija, Penno girių ir kalnų žemė. Manė traukia jos nesibaigiamą įvairumo vaizdai, ne rūsytus bet jaukus kalnai, išmarginti kloniai ir srianiuos upės. Kiek sykių esu važiuavęs automobiliu per Pennsylvaniją, tiek sykių jos gigantiška laukų galerija turėjo mane išnaujo sužavėjus savo visuomet naujomis grožybėmis.

Į seimą ir iš seimo važiuavau per Pennsylvaniją — kitiškai keliais. Kada man reikia važiuoti į Pennsylvaniją ar per Pennsylvaniją, kiekvieną sykį bandau pasirinkti naują kelią — per dar nematytą klonį, dar nematytą paupį, naujais kalnų susiraižymais. Daug metų tur but reikėtų praleisti kelionėje, kol žmogus pamatytų viską, kas Pennsylvanijoje yra patatyta.

Pennsylvanijos grožybės pamatyti neapsimoka važiuoti nacionaliais vieškeliais — Lincoln highway ar National highway. Nors daug gražumo yra ir išilgai nacionalių viešelių, bet žmonės važiuodami jais perdaug skubina ir tave taipgi patraukia ir priverčia skubinti. Žmogus skubiai važiuodamas, ypač tas, kurs vairuoja, važiuoja tarytum užsimerkęs į tą viską, kas nėra ant kelio. Dug geriau yra pasukti iš nacionalių viešelių į vietinius kelius, kur nėra trafiko ir paskubos, ir važiuoti palengvėlia, besidžiaugiant tuo, ką akis mato aplinkui.

Taip aš važiuavau iš SLA seimo, nuo Altoonos besisukinėdamas įvairiais keliais iki Hazletono ir Stroutsburgo. Visi mažesnieji keliai buvo geri, jei ne geresni, tai įvairesni ir malonesni kaip nacionaliai vieškeliai. Jie kvepėjo kokia tai romantika. Jie taipgi kvepėjo dobilais, džiovinamu šienu ir rožėmis. Daug kur kelią gaubė tankūs krumai ir aukštų medžių šakos. Ties viensėdijomis ir ties mažyčiais miesteliais pakeliui tirštai žydėjo Pennsylvanijos laurai ir giliai raudonos rožės. Viešpatavo tylą, ramumas, ir gyvenimas čia išrodė gausus ir pasitenkinęs.

Kloniuose tarp mėlynuojančių kalnų nugarų augo puikūs javai, tai turtingai geltoni, tai žali, tai žalsvai melsvi. Kvie-

čiai, visur puikūs, kaip muras, buvo jau nunokę, ir kaurkur jau buvo pjaunami. Žydėjo bulvės. Žaliavo avijos ir miežiai. Kornai, visur gerai sudygę, jau buvo dviejų pėdų aukštumo, kitur aukštesni. Sveikai išrodė tomų sklypai, kaurkur net ištisi laukai, ir gražiai augo soya pupos. Ganyklose ganėsi nedidelės bandos pieninių karvių — daugiausia Jersey ir Gurnsey ir tik kaurkur Holstein. Visur buvo maži ukiai. Niekur neužvažiavau nei didelio dvaro nei didelio fermerio. Iš Pennsylvanijos ukininkų veidų mačiau pasitankinimą, kad šiemet bus geras derlius. Gero derliaus bus susilaukę ir Ohio ir Indianos ir Ilinojaus ukininkai. Visoj Amerikoj derlius šiemet tur but bus vienas iš geriausių.

Pennsylvanijos kalnai palieka daugiau smagaus išpuodžio už kitus kalnus tur but ir todėl, kad tarp jų kruta gyvenimas, nėra apieštų ir numirusių dykumų, ir patys kalnai perdėm yra apžėlę medžiais. Žmogus čia gyvena ir gali gyventi ir džiaugtis gyvenimu tarp gamtos grožybių, kokių sunku kur kitur surasti. Del jo triuso, gamtos grožybės čia pasidaro dar gražesnės. Prie kiekvieno kelio pasisukimo čia atsidero naujos panoramos — kaip koks milžiniškas kauras nematomos dvasios patiestas prieš tavo akis pasigrožėti. Tose panoramosose ketvirtuotai įvairiaspalviai ukininkų laukai, matomi iš tolo pro oro melsvumą, sudaro marginį, kurs daugiau žadina vaidentuvę, negu tyrliukų nykuma nors ir tarp didesnių kalnų. Važiuodamas, matai tas begalines panoramas tai iš apačios kalno, tai iš vidurio kalno, tai nuo viršūnės kalno, ir nuo jų grandioziškumo, nuo jų įvairumo ir jų jaukumo tiesiog negali atitraukti akių.

Matydamas tokius vaizdus, žmogus negali buti susiraukęs, nes jie kelia jo dvasią. Jis gali tik džiaugtis, kad šis pasaulis yra puikus ir didelis. Jis gali džiaugtis, kad jis yra duotas žmogui. Jis gali džiaugtis, kad žmogus gali jame gyventi dar tūkstančius ir milijonus metų, išmintingai besiveisdamas, triusdamas ir svajodamas ir mylėdamas vienas kitą.

KL. J.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

PRIEŠ SEIMĄ, SEIME IR PO SEIMUI

Kaip kiekviena šalis ar tauta laiko nuo laiko turi savo seimus ar kitaip vadinamus visos šalies ar tautos suvažiavimus-susirinkimus, kuriuose pasididžiuoja ar pasmerkia savo nuveiktus darbus ir tiesia kelią ateitai, taip ir mūsų S. L. A. kas du metai turi vieną iš iškilmingiausių savo švenčių-seimą. Į SLA seimus suvažiavę organizacijos delegatai, lygiai kaip ir bile atskiros respublikos gyventojų parinktieji atstovai, išdiskusuoja ir pasididžiuojančiai prima arba apgailestaujančiai atmeta dviejų metų organizacijos viršininkų nuveiktus darbus. Kiekvieno seimo laukiamas beveik per pusę metų. Todel seimo metais nuo sausio mėnesio jau kiekvieno nario, kuopų, apskričių ir visos organizacijos vadovybėje pradedama rūpintis seimo sudarymu ir jo pasisekimu, kad tuo palikus dar vieną viso pasaulio lietuvių istorijoje garbingą žymę.

Seimus sudaro, didelį didžiųjų, širdingiausių ir ištikimiausių organizacijos narių, kurie nevažiuoja pamatyti to miesto su jo įdomybėmis arba aplankyti bei pasisvečiuoti pas savo pažystamus, draugus ar gimines, kurie gyvena tame mieste kur įvyksta SLA seimas. Viena iš didžiųjų kuopų Pittsburgho apieilinkėje (40 kp.) balandžio mėnesį šių metų išrinko penkis delegatus. Apie šių narių ištikimybę ir nuveiktus darbus dėl SLA organizacijos nėra reikalo čia minėti, nes visi buvo išrinkti didele didžiūma susirinkime dalyvavusių narių balsais. Tai užtektinai nuosirdus narių pasitikėjimo užtikrinimas mumis, kad mes sąžiningai ir ištikimai juos atstovausime, turėdami mintyse ir širdyse tikslą SLA organizacijos ir jų reikalus.

Birželio 22 dieną, saulei dar netekėjus, vienas po kito automobiliai pilni 41-mo seimo delegatų kalnuotais-susisukinėjusiems ir plačiais-tiesiais keliais pasileido link Chicagos. Musų draugija, 40 ir 86 kuopų delegacija, susidedanti vien iš moterų (vadovas buvo vyras, aukštesnis negu delegatas) laimingai pasiekėme Chicago tos pačios dienos vakare. Pirmiausiai sustojome ant California Ave. pas 86 kuopos delegates giminaitę, manydami ją palikti iki pirmadienio ryto, o patys baigti savo kelionę link Morrison viešbučio ir laukti seimo. Nors draugiška ir maloni mums buvo mūsų sankleivė, su kuria manėme skirtis iki pirmadienio ryto, bet pasirodė, kad jos giminaitė su savo šeima dar malonesni ir draugiškesni, ir jie su laiku mūsų visus iki sekmadienio. Ir nors buvo jau pavėlus vakarienei laikas, bet jau ir maloni šeimininkė pakvietė mus apsiprausti ir pasižiūrėti jos kieme žydinčių puikų gėlių. Mums besigėrint raudonų rožių ir kitų gėlių žiedais, jau ir vėl malonus balsas pakvietė į vidų. Suėjus į vidų, visų veiduose matėsi nusistebėjimas, kad taip greitai galėjo ant stalo atsirasti tokio skanaus ir įvairaus maisto. Ir mes, be didelių ceremonijų, apsidėję apie stalą, pradėjome įvairiais skanumynais stiprintis. Pasisotinus, šeimininkė pakvietė aplankyti Dariaus-Girėno paminklą, labai mandagiai primindama, kad nepavargšime, nes reikės tik porą skersgatvių praeiti. Mes pasiulymą taip pat maloniai priėmėm ir butume nesi-

gailėje, jei būtų reikėję, eiti ir porą mylių, nes turbūt visi mūsų draugiškos narių pirmą kartą pamatėme tokį puikų Amerikos lietuvių istorinį paminklą. Nors ir trumpą valandėlę užtrukome prie paminklo, bet visi atydžiai jį apžiūrėjome iš visų pusių ir, besigėrėdami paminklo puikumu, pradėjome žygiuoti link savo laikinos buveinės. Kiek praėjus, musų vadovė ir vėl pradėjo aiškinti, kad čia yra šv. Kryžiaus ligoninė. O tai irgi priklausanči Chicago lietuviams puiki įstaiga.

Pargryžę, dar valandėlę laiko praleidome pasikalbėjimui ir vėl maloni šeimininkė pakvietė naktiniam poilsiui. Tikrai karališkai išmiegoję ir atsikėlę vėl pamatėme pusrūčiams stalą priruostą. Esant man tokiose puikiose namuose ir žiūrint bei sėdint prie tokių maistų apkrauto stalo, per ilgą mintis: "Argi mes prieš dabartinį karą esame Lietuvos sostinėje Kaune pas patį prezidentą Smetoną, ar kitus aukštus viršininkus?" Bet atsikračius šias mintis, persitikrinau, kad Chicago lietuvių turi laimėti taip gyventi. Pavalgę puikius ir skanius pusrūčius, dar valandėlę pasikalbėjome, laukdami nustojančių lyti. Lietuviai kiek apsisėdę, gavome leidimą nuo musų sankleivės ir jos giminaitės, kuri taip puikiai ir maloniai mus priėmė ir vaišino, aplaisiti juos baigiant savo kelionės tikslą.

Dabar kelionę turėjome jau trumpą, nes už apie pusvalandžio laiko jau buvome Morrison viešbutyje. Kadangi mes kambarius turėjome rezervuoti, tai ilgai neėmė, kaip atsidurėme visos savaitės buveinėje. Kambariuose susitvarę savo reikmenis, nuo 11 aukšto leidomės žemyn. Viešbučio angos patikome gana daug SLA delegatų ir veikėjų, atvykusių iš kitų miestų. Ir iki vakaro vakaro delegatai burlais rinkosi. Dabar teko dar giliau įsitikinti, kad tai buvo netik Pittsburgho kuopų delegacija, parinktieji SLA nariai. Su kuriuo delegatu-te tik teko paspausti dešinę, visų lupose ir širdy buvo pastebima vieni tikslai SLA organizacijos reikalams pasisventimas seimo laiku.

Birželio 24 dieną, apie dešimtą valandą prieš pietus 41-mo seimo Rengimo Komisijos pirmininkas, Dr. A. Montvidas, atidarė visų laukiamą šio seimo pirmą sesiją. Apie seimo atidarymo apeigas ir viso seimo eigą čia neminėsiu, nes šio žodžių skaitytai jau bus viską skaitę ir girdę iš sugrįžusių delegatų.

Birželio 24 d. vakare įvyko pirmas seiminis parengimas-koncertas Lietuvių Auditorioje. Pittsburghiečiai, jei ir ne visi, tai didelį didžiūmą, dalyvavome tame koncerte, nes mes išanksto buvome įsitikinę, kad pamatysime ir išgirsime tą, ko Pittsburghiečiai neturime ir negirdime. Ir tikrai neapsivylėme. "Birutės" ir "Naujos Gadynės" chorai žavėjo kiekvieną žiūrėtoją-klausytoją. Solistai-tės, šokėjai-jos tikrai talentingai pasirodė. Užsibaigus dainų ir muzikos programai, prasidėjo šokiai. Šokiai tešiantis, ne nepasijutome, kad ne tik tai vėlu, bet jau ankstyvas rytas. Nors rengėmės Lietuvių Auditoriją aplaisiti pilni puikų ir malonių koncertų ir šokių įspūdžių, bet negalėjome aplaisiti tos taip garšios Chicagos lietuvių įstaigos

nepažvelgus į langus, sienas, lubas ir grindis. Buvo apgailestina, kad šis vaizdas turėjo sudrumsti musų puikias svajones, nes senai nevalyti langai ir pusėtinai apšęs sienos kiekvieno žiūrovo mintis atkreipė į vieną ir tą patį atsakymą: "Laimingi, kad SLA seimas ne čia", nes koki įspūdį būtų išsinešę SLA seimo svečiai, spaudos atstovai ir patys delegatai?...

Birželio 25 diena buvo tai moterų diena. Po priešpiečių sesijos uždarymo, prasidėjo musų išdo globėjus p-lės Mikuziūtės iniciatyva surengti viešoms moterims delegatėms ir viešioms pietų, kurie įvyko Boston Oyster House valgykloje. Nors vieta gana erdvi, galėjo tilpti šimtas ar daugiau dalyvių, bet man keletą minučių pasivėlavus dar gavau vietą prie stalo. O kurios dar keletą minučių pavėlavo, tai turėjo laukti antros eilės. Šių pietų maistas, kuris sudėtimi ir skoniui buvo labai tinkamas, ateity gali būti pamirštas, bet to didelio burio moterų draugiška nuotaika, puikios kalbos ir musų mylimos liaudies ir tautiškos dainos man paliko amžinai. Mano atminimui ir žinojimui, tai pirmą kartą SLA seimo progą moterys turėjo tokią puikią programą.

Birželio 26 dienos popietinei sesijai užsibaigus, visi ir visos pradėjome ruoštis didžiausiam seiminiam parengimui-bankietui. Bankietas įvyko to paties svetainėje, kur buvo ir seimo sesijos. Bet atėjus į bankietui priruostą svetainę, pasijutome visiškai kilionės tikslą.

Dabar kelionę turėjome jau trumpą, nes už apie pusvalandžio laiko jau buvome Morrison viešbutyje. Kadangi mes kambarius turėjome rezervuoti, tai ilgai neėmė, kaip atsidurėme visos savaitės buveinėje. Kambariuose susitvarę savo reikmenis, nuo 11 aukšto leidomės žemyn. Viešbučio angos patikome gana daug SLA delegatų ir veikėjų, atvykusių iš kitų miestų. Ir iki vakaro vakaro delegatai burlais rinkosi. Dabar teko dar giliau įsitikinti, kad tai buvo netik Pittsburgho kuopų delegacija, parinktieji SLA nariai. Su kuriuo delegatu-te tik teko paspausti dešinę, visų lupose ir širdy buvo pastebima vieni tikslai SLA organizacijos reikalams pasisventimas seimo laiku.

Birželio 24 dieną, apie dešimtą valandą prieš pietus 41-mo seimo Rengimo Komisijos pirmininkas, Dr. A. Montvidas, atidarė visų laukiamą šio seimo pirmą sesiją. Apie seimo atidarymo apeigas ir viso seimo eigą čia neminėsiu, nes šio žodžių skaitytai jau bus viską skaitę ir girdę iš sugrįžusių delegatų.

Birželio 24 d. vakare įvyko pirmas seiminis parengimas-koncertas Lietuvių Auditorioje. Pittsburghiečiai, jei ir ne visi, tai didelį didžiūmą, dalyvavome tame koncerte, nes mes išanksto buvome įsitikinę, kad pamatysime ir išgirsime tą, ko Pittsburghiečiai neturime ir negirdime. Ir tikrai neapsivylėme. "Birutės" ir "Naujos Gadynės" chorai žavėjo kiekvieną žiūrėtoją-klausytoją. Solistai-tės, šokėjai-jos tikrai talentingai pasirodė. Užsibaigus dainų ir muzikos programai, prasidėjo šokiai. Šokiai tešiantis, ne nepasijutome, kad ne tik tai vėlu, bet jau ankstyvas rytas. Nors rengėmės Lietuvių Auditoriją aplaisiti pilni puikų ir malonių koncertų ir šokių įspūdžių, bet negalėjome aplaisiti tos taip garšios Chicagos lietuvių įstaigos

nepažvelgus į langus, sienas, lubas ir grindis. Buvo apgailestina, kad šis vaizdas turėjo sudrumsti musų puikias svajones, nes senai nevalyti langai ir pusėtinai apšęs sienos kiekvieno žiūrovo mintis atkreipė į vieną ir tą patį atsakymą: "Laimingi, kad SLA seimas ne čia", nes koki įspūdį būtų išsinešę SLA seimo svečiai, spaudos atstovai ir patys delegatai?...

minių ir pažystamų, kurie išsisi Chicago tautišky kapinių šeimoje. Ir gėrėdamiesi kapinių puikumu, apleidome išsinešdami atmintį puikius kapinių vaizdus.

Iš kapinių leidomės į Libertų daržą, kur įvyko seiminis išvažiavimas. Pasiekę išvažiavimo vietą, pirmiausiai pamatėme Pittsburgho ir Chicagos jaunimą pievoje renkant gėles ir pinant iš jų vainikus, kuriais berniukai dabino mergaičių geltonas kasas. Paėjus kiek toliau, pasiekėme šokių svetainę ir gėrimų bei užkandžių vietą. Čia jau gerokas burys seimo delegatų ir chiegių linksminosi. Vėliau prisirinko gana daug svečių. Man šis išvažiavimas buvo daug įdomesnis, negu Pittsburgho išvažiavimai, nes čia buvo netikėtai paprasto maisto ir gėrimo, bet buvo ir lietuviškų dešrų su kapustais, viščiukų su grietine, surių su sviestu, saldaus ir rugštaus pieno, arba kas ko tikslai norėjo, tai galėjo ir gauti. Tai buvo visais atžvilgiais delegatams įdomi ir naudinga pramoga. Taip tyrame ore besilinksminami praleidome ketvirtą seimo dieną.

Birželio 28, 29 dd. pramojų nebuvo. Sesijoms užsibaigus, delegatai turėjo progą pamatyti Chicago miestą, aplankyti savo gimines, draugus ir pažystamus. Ir kiekvieną liuoslaikį buvo malonu praleisti su kitų kolonijų delegatais, pasidalinant mintimis, įspūdžiais ir patyrimais SLA veikime. Taip, kad mano įsitikinimu SLA seimai yra mūsų mokykla, kurioje turime progą aiškiai suprasti SLA tikslus ir naudą lietuviams ir lietuvių tautai.

Negaliu praleisti paskutinėje sesijoje Pildomosios Tarybos įveždinimo laiku įvykusio labai įspudingo momento. Prieš prasidedant Pildomosios Tarybos įveždinimo ceremonijoms pasirodė estradoj G. Zelniūtė su dideliu glėbiu raudonų rožių, kurias įteikė SLA išdo globėjai p-lė Mikuziūtei kaip vienintėlei moteriai Pildomoj Taryboj, kuri atstovauja visas SLA moteris. Šį įspudingą įvykį, kuris buvo seimo programoje, visi delegatai priėmė ir palydėjo delnų plojimu. O aš ir linksmai

ir liudniau galvojau: "Laiminga šiandien tu, sesuo Eufrosine, budamas Pildomoj Taryboj viena tarpe šešių vyrų. Bet kada mes savo tikslą atsiekime ir sudarysime Pildomoj Taryboj didžiūmą moterų, tai tada glėbiai raudonų rožių teks vyrams".

Užsibaigus seimui, dar vieną malonų pareiškimą teko priimti nuo Seimo Rengimo Komisijos nario, tai kad iš Pittsburgho tokio skaitlingo delegatų burio, neturėjo nė vieno nusiskundimo dėl bent kokių trūkumų. Man neteko girdėti nė nuo kitų kolonijų delegatų bent kuo ar bent kokių nepasitenkinimų. Bet Pittsburghiečiai visi esame šimtu nuosimčių pasitenkinę viso seimo programą. Ypatinai esame labai dėkingi Seimo Rengimo Komisijai, kad seimo sesijos buvo laikomos viešbutyje.

Seimas užsibaigė birželio 29 d. Bet, kaip aukščiau minėjau, kad musų kelionės vadovas buvo vyras ir dar aukštesnis, negu delegatas, tai yra SLA vice prezidentas brolis J. K. Mažukna, kuris turėjo pasiūlyti iki birželio 30 dienos dalyvauti Pildomosios Tarybos posėdy, tai ir mums buvo proga dar vieną dieną paviešėti Chicagoje. Mums tas labai patiko, nes Chicago miestas labai didelis ir įdomus. O Chicago lietuvių labai malonus, draugiški ir vaišingi. Tai kad ir su širdies skausmu, bet birželio 30 dienos povakare turėjome aplaisiti tą Amerikos lietuvių sostinę. Nors ir atgal turėjome kelionę laimingą, bet jautėme ir trūkumą, nes viena mūsų sankleivė liko Chicago apieilinkėje savaitei ar daugiau atostogauti. Pasiekę namus, radome viską kaip ir palikome. Laukė musų pargrįžtant netik namiškiai, betir daugelis SLA narių, nes jiems rūpėjo kogerčiau sužinoti apie seimo eigą.

Negaliu praleisti nepareikškus viešos padėkos mūsų kuopos nariams, kurie, pareikšdami savo pasitikėjimą, išrinko mane atstovauti juos šiame seime, ir savo pasitikėjimo užtikrinimui, pasveikino mane pargrįžusią su raudonų rožių, baltų lelijų ir žalių rutų glėbiais.

V. J. Kolickienė.

SLA SEIMAS IR CHICAGOS LIETUVIAI

Apie SLA seimą ir jo padarytus nutarimus musų organo Tėvynės ir kitų laikraščių reporteriai yra rašę iš visų pusių. Vieni jų dar išvedžiojimus naudai SLA, o kiti šūtinę šokių svetainę, kur dar porą valandų pasilinksminę skirstėmės nakties poilsiui.

Birželio 27 dieną seimo popietinės sesijos nebuvo, nes delegatų poilsiui ir pasilinksminimui įvyko seiminis išvažiavimas. Šio liuoslaikio progą seimo delegatės moterys aplankė velionės Marijos Jurgelionienės kapą, padėdamos gyvų gėlių pintinę ir rausvų radastų priegavėlę. Velionės Jurgelionienės pagerbimui prie kapo įvyko programos. Kadangi į kapines bevažiuojantys visuomeniniai ištiko mažą nelaimę ir turėjome kely užtrukti, tai pasiekus mums tautiškas kapines programas jau buvo užsibaigus. Nors mes visai apgailestavome pavėlavę, bet kadangi tai nelaimė nebuvo kaltininko, tai turėjome pasitenkinti ir pavėlavę. Vienok mūsų burys aplankė velionės Jurgelionienės kapą ir kapus kitų žymių Amerikos lietuvių veikėjų bei savo gi-

puošia Marquette Parką ir daro garbę Chicago lietuviams svetimtaučių tarpe.

Daugelis delegatų į Chicago atvyko pirmu karpu. Su daugeliu teko kalbėtis, kai jiems patinka Chicago ir seimo ceremonijos. Daugelis yra tos nuomonės, kad kai kurios lietuviškos sekcijos išrodo prastai, bet kai kurios išrodo labai gerai. Žiurstelėjus į dešimtį praėjusių seimų, kuriuose man teko dalyvauti, išrodo, kad praeito seimo atidarymo ceremonijos buvo puošnios. Taipgi ir patogumo laike seimo buvo ganėtinai. O jei pažėmus paties seimo tvarką ir delegatų užsilaikymą — galima sakyti, kad tai buvo pavyzdingas seimas, nes jau dinge trespėjimai ir užimai. Delegatai jau vieni kitus supranta, nepaisant to, kad ir skiriasi nuomonėmis. Praeitame seime delegatų užsilaikymas buvo tvarkingas. Tik gal kiek seimą slėgė žinios iš Lietuvos, kurios buvo nemalonios Amerikos lietuviams.

Reikia pažymėti, kad Lietuvos konsulas P. Daužvardis su savo žmona netik dalyvavo S. L. A. ir Sandaros seimų ati-

darymuose ir bankietuose, bet jiedu kasdien atėdavo į sesijas ir per dieną klausydavosi kalbų, tarimų ir sekavo seimų eigą. Tas parodo, kad Lietuvos atstovai įvertina mūsų didžiulės organizacijos seimus, kurie įvyksta kas du metai ir aptaria savo organizacijos reikalus.

Koncertas ir bankietas

SLA seimo koncertas, mano supratimu, muzikos žvilgsniu buvo geras. Choraį ir solistai buvo rinkiniai ir mes turėjome progos pamatyti ir išgirsti Chicago geresnes muzikales įiegas.

Bankietas buvo jaukus, puošnus ir draugingas. Muzikalėms įiegoms bankiete buvo lygir davimas progos pasirodyti scenoje. Jei ne A. Vasilauskas iš New Yorko, tai, palyginus su koncertu, bankieto muzikalis programos būtų žymiai skyręsis nuo koncerto.

Piknikas, arba kaip mes vadiname išvažiavimas į ukį, buvo naudingas tuo, kad daugeliui buvo progos susipažinti su delegatais ir svečiais. Važiuojant į pikniką, sustota tautiškos kapinės padėti vainiką prie kapo Marės Jurgelionienės. Pasirūpinimu sesers Gugienės įvyko ir ceremonijos, sudariusios jaukų įspūdį prisiminimui mirusių. Iš koplyčios girdėjos akordai giesmių. Taipgi apžiūrėta kapinės, kuriose jau guli nemaža mūsų senų veikėjų. Jų kapai garžiai papuošti ir prižiurimi. Toliau nuo tautišky kapinių yra ir lietuvių šv. Kazimiero katalikiškos kapinės. Abejos yra puikios ir vertos aplankyti būnant Chicagoje.

Kaip visada, taip ir ši seimą suvažiavo nemaža jaunimo, kuris sudarė savo būrius ir pažintis. Gal but jaunuliai turi mažiau kokusių ir mažiau politikauja už senius, nes jie kitaip žiūri į musų organizaciją, negu seniai. Apart SLA reikalų, pas senius dar yra noras, kad viena ar kita "partija" ką nors nugalėtų. Jei seimai buna įvairūs ir karšti, tai tik dėl to, kad frakcijų vadai nori pasirodyti "savo klybė" ir dėl to susiškaukia savo pritarėjus į kokius pasitarti. Man praeitame seime nereikėjo dalyvauti kokiusose, nes turėjau tiek daug pakvietimų pas vaishingus Chicago lietuvius, kad net truko vakarų. Bet sugrįžus iš vaishingų vėlai nakčia dar rasdavau nemigusius frakcijų lyderius, kurie skaičiavo, kuri frakcija turi daugiau delegatų. Gaila tai pasakyti, bet taip buvo ir dar bus kol mūs nepakeis jaunoji karta. Tiesa, ir pas jaunąją kartą bus frakcijos, bet jos bus naudingesnės mūsų Susivienijimui ir lietuviybei.

Viena yda pas mus yra dar ta, kad seimų komisijas ir S. L. A. Pastoviasias Komisijas sudaro didžiūmoje vis tie patys žmonės, kas reiškia, kad kitiems neduodame progos. Aš pasiuliau Komisijų Komisijai keletą naujų žmonių ir jaunų žmonių, bet viskas buvo ignoruota. Tas negerai. Reikia naujus žmones pratinėti prie musų darbų.

Man, mano žmonai ir mano draugams, kurie buvo seime, šis seimas padarė gero įspūdžio. Aš taipgi pilnai įsitikinau, kad Chicago lietuvių vaishingumas yra lietuviškas ir malonus. Esu dėkingas komisijai ir rengėjams už jų rūpestingumą. Taipgi tariau ačiu ir vaishingiems Chicago lietuviams, pas kuriuos teko man ir mano žmonai praleisti vakarus. Tai ponai Gugiai, Dr. ir ponai Biežiai, ponai Gribai, ponai Fientai ir mūsų seni pažystami ponai Ruzgiai.

Tikiu, kad mūsų seimai daro gero Amerikos lietuvių iš-eivijai. Jie netik aptaria mūsų

organizacijos reikalus, paskiria labdarybei ir moksleivijai pinigų, bet podraug sudaro malonumo drauginiam ir socialiam gyvenime. Ypač jaunimui tokie seimai butinai reikalingi. Ir seimai turėtų būti daugiau planingi, kad mūsų jaunimas galėtų turėti atskirus vakarus ir pasirodymus. Tikiu, kad sekantis seimas Pittsburghie parodys daug gero mūsų jaunimui ir visi turės darbo laike seimo. Gal palengva ir kokusai neteks svarbos.

S. Mockus.

Lawrence, Mass.

Iš SLA 41 kuopos susirinkimo

SLA 41 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko liepos 6 d. Vasaros sezono laiku nariai mažai teatsilanko į susirinkimus, nors ir vėsios buna dienos. Kada mažai nariai lankosi į susirinkimus, tai nedaug buna ir tarimų bei pasikalbėjimų, todėl ir mingai greit užsibaigia.

Šiame susirinkime buvo plačiai kalbama apie ateinančią S. L. A. 2 apskrčio pikniką, kuris įvyks liepos 28 d. Westboro, Mass. Po pasikalbėjimo, nutarta važiuoti. Del paėmimo buvo ir surengimo viso reikalo išrinkta komisija: J. Šupetris, P. Čiurlionienė ir K. Paltanavičius. Kurie norėsite važiuoti į pikniką, tai užsiregistruokite pas komisijos narius, paduodami savo vardą. Busas išeis iš L. U. Klubo daržo 10:30 val. liepos 28 dienos ryte. Tai visi pridavę vardus ir norintieji važiuoti nevēluokite ateiti prie klubo. O kurie turite pasiėmę laimėjimo tikietų, tai esate prašomi sugrąžinti nevēliau liepos 21 dienos Stakioniu.

Gauta laiškas nuo Andriaus Dračionio iš Inkerman, Pa., SLA 79 kuopos nario. Prašo kiek nors pagelbėti esančiam nelaimėj. Po trumpo pasikalbėjimo, nutarta paskirti ir pasiųsti \$3.00.

Prisiminta ir apie vietinę narę Marę Janiševičienę, kuri serga jau gero laika ir, esant jau prastai padėty, nutarta pagelbėti su \$10.

Gauta laiškas iš vietinio Raudonojo Kryžiaus skyriaus, kuris prašo prisidėti finansinai. Paaukota \$2. Nors kuopa nėra turtinga, bet prisidėjo visur sulig savo išgalės.

Sekantis SLA 41 kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, rugpjūčio 3 d., 4 val. po pietų, L. U. Klubu svetainėj. Visi nariai ateikite į susirinkimą.

M. Stakionis.

Port Chester, N. Y.

A. a. Antanas Urbonas, Jr., SLA 367 kuopos narys

Birželio 3 d., š. m., Meriden, Conn., ligoninėj numirė Antanas Urbonas, Jr., sunus Antano ir Paulinos Urbonų. Jaunuolis Antanas buvo vos 26 metų, baigęs aukštąją mokyklą ir McAllesta School of Embalming. Buvo laisniauotas laidotuvių direktorius, pavyzdingas ir inteligentiškas jaunuolis.

Dideliame nuliudime paliko tėvus ir 5 metų sesutę. Velionis priklausė prie SLA 367 kuopos per 10 metų ir visada dalyvavo lietuvių parengimuose.

Mūsų mažoj kolonijoj SLA kuopa gyvuoja per 11 metų ir tai buvo pirmas mirimas mūsų kuopoj, ir turėjo būti jaunuolis. Kokia žiauri yra ta mirtis!

Lai buna lengva šalčioji žemėlė mūsų mylimam jaunuoliui.

S. P.

Pyktis, pavydas, neapykanta ir tinginys negali turėti vietos Susivienijimo brolių ir seserų širdyse.

SLA 10 apskrčio pusmetinio suvažiavimo protokolas

SLA 10 apskrčio pusmetinis suvažiavimas įvyko birželio 23 dieną, 1940 metais, Grover Park svetainėje, 3555 So. 13-th St., Milwaukee, Wis. Suvažiavimą atidarė pirm., J. Radavičius, 11 val. ryte.

I komisiją mandatų patikrinimui buvo paskirti A. Puras, H. Labanauskas ir F. Yurkus. Komisija pranešė, kad dalyvauja 5 kuopos su sekamais delegatais:

100 kuopos, Racine, Wis.: Antanas Pakšys, R. Sakalienė (S. Sankunas ir M. Jacus nepribuvo);

133 kuopa, So. Milwaukee, Wis.: F. Yurkus;

177 kuopa, Milwaukee, Wis.: R. Paulauskienė, K. Mockienė ir J. Baukus;

212 kp., Kenosha, Wis.: A. Puras, F. Povilenskis, H. Labanauskas (C. K. Braze nepribuvo);

262 kuopa, Waukegan, Ill.: Izabela Lauraitis, K. Karpavičius (Theodora Adamkevičienė nepribuvo).

Viso išrinktų delegatų buvo 15; dalyvavo 10. Pridėjus 3 valdybos narius, viso buvo 13 su sprendžiamu balsu. Taipgi dalyvavo 3 viešnios: Purienė, Radavičienė ir Pavilenskienė.

Skaitytas protokolas iš metinio suvažiavimo. Protokolas priimtas.

Valdyba raportą išdavė žodžiu. Raportas priimtas.

Raportą iš buvusio pikniko birželio 9 dieną, Kenosha, Wis., išdavė H. Labanauskas. Piknikas davė gryno pelno \$13.35. Padalinus per pusę, SLA 10 apskr. gavo \$6.87. Raportas priimtas.

Kilo klausimas kaslink pastutinio SLA 10 apskr. metinio suvažiavimo. Įnešimas, kad metinis suvažiavimas būtų balandžio mėnesy, o pataisymas, kad lapkričio. Paskėmės balsavimo: už balandžio mėn. 3 balsai, o už lapkričio 8. Todel nutarta metinį suvažiavimą turėti lapkričio mėnesy, Wankegan, Ill.

Įnešta, kad būtų surengtas dar vienas piknikas. SLA 212 kuopa sutiko surengti pikniką. Pelnas bus pusiau su SLA 10 apskr.

Įnešta, paremta ir nutarta 8 balsais prieš 3, kad būtų pasiūstas pasveikinimas SLA 41 seimui nuo SLA 10 apskr. Komisija paskirta parašyti pasveikinimą Antanas Puras ir H. Labanauskas. Buvo pasiūlyta, kad paaukoti \$2.00 į N. ir N. Fondą, siunčiant pasveikinimą seimui. Balsavimo pasekmės: 4 balsai už ir 4 prieš. Kiti delegatai susilaukė. Pirmininkas parėmė, kad pasveikinimą pasiūsti be aukų, nes SLA 10 apskr. neturi pinigų.

Buvo išsireikšta, kad delegatai, kurie turės progą dalyvauti SLA 41 seime, paremtų tinkamus kuopų reikalavimus. Bet nebuvo tarimas, tai taip ir paliko.

Nutarta, kad SLA 10 apskr. sekretorius pasiūstų paraginimus kuopoms, kad jos apsimektų duokles į SLA 10 apskritį.

Su tuo suvažiavimas ir uždarytas per pirmininką J. Radavičių 1 valandą po piet.

Išmokėjimai

Išmokėta SLA 177 kuopai \$10.00 už svetainę suvažiavimui.

Raportas priduos per išdininką, J. Mačiulį, kad auka nuo SLA 10 apskr. \$5.00 ir kitos aukos viso sudarė \$11.36 Vilniaus lietuviams nukentėjusiems nuo karo buvo pasiūsta per Lietuvos konsulą

ir priduos pakvitavimas Money Order ant viršpaminėtos sumos. Raportas priimtas.

Antanas Pakšys,
Laikinas sekretorius.

SLA pirmo apskrčio piknikas

SLA pirmas apskritis rengia metinį pikniką liepos 21 dieną, Lakeside Parko giraitėje. Šis piknikas bus skirtin-gesnis nuo seniau buvusių piknikų. Skirtumas yra tame, kad šiam piknikui yra pardavinėjami tikietai po \$1.50. Šių tikietų kaina nėra brangi, nes žmogus, nusipirkęs šį tikietą, galės valgyti ir gerti per visą dieną be jokių kitų išlaidų.

Todel yra prašomos visos SLA pirmo apskrčio kuopos ir jų nariai skaitlingai dalyvauti šiame SLA pirmo apskrčio rengiamame piknike.

Taipgi yra prašomi ir visi šios apskrčio lietuviai skaitlingai atsilankyti.

Pikniko rengėjai ir SLA pirmo apskrčio valdyba išanksto užtikrina, kad visi busite užganėdinti ir turėsite gerus laikus.

Dar kartą prašome nepamiršti liepos 21 dienos ir skaitlingai dalyvauti SLA pirmo apskrčio metiniame piknike.

Valdyba ir Rengimo
Komisija.

SLA antro apskrčio piknikui artėjant

SLA 2 apskrčio 10 metinis piknikas įvyks liepos 28 d., 1940 m., gražiame prie ežero "Lake Chauncy" parke, Westboro, Mass.

Šis apskrčio didžiulis metinis išvažiavimas, kaip kas metai, ta o ir šiemet bus įvairiausių ir įdomiausių, kur suvažiuos tūkstančiai SLA narių ir mūsų brolių ir seserų lietuvių. Kad užganėdinus atsilankiusius, bus platūs ir įvairūs programos, susidedantis iš dainų, muzikos, kalbų, sporto ir kitų įvairenybių. Dainuos "Aušrelės" ir "Gabijs" chorai, šokiams griež garsus J. Dirvelio orkestras iš Worcester, Mass., kalbės SLA prezidentas adv. F. J. Bagočius, išdo globėjas S. Mockus ir kiti. Taip pat yra puiki vieta del maudymosi ir bowling alleys. Čia visi linksmai ir įdomiai praleis dieną, kaip jauni, suaugę ir seni.

I pikniką netik kad automobiliais vyks, bet kai kuriose kuopose yra organizuojama autobusai, kaip tai: So. Bostone, Chelsea, Lawrence, Lynne, Cambridge ir kitur.

Pikniko komitetas F. Kessleris, L. Stasiulis ir L. Paulauskas su apskrčio valdyba dirba išanksto, kad atsilankiusius tinkamai priėmus su gražiu programu, taip pat su skaniais valgiais ir gėrimais.

Tad nepamirškime liepos 28 dienos, kur visi pasimatysime Lake Chauncy Park, Westboro, Mass.

Koresp.

Chicago, Ill.

Puikūs SLA 238 kuopos veikimas

SLA 238 kuopos, Brighton Parke, liepos 2 dieną įvyko mėnesinis susirinkimas. Susirinkimas buvo tuo įdomus, kad jame išdavė savo raportus kuopos organizatorius ir pirmininkas p. J. Kaulinas iš Antro Pažangos Vajaus, ir SLA 41 seimo delegatai, se-suo Helena Norkaitė ir P. Puleikis.

Kuopos organizatorius, p. J. Kaulinas, pranešė, kad jis nuo sausio 1 d., 1940 m., iki pabaigai birželio prirašė 33 naujus narius. Jų visų apsi-

Seimo patvirtintoji SLA Pildomoji Taryba

F. J. BAGOČIUS
Prezidentas

K. P. GUGIS
Izdininkas

S. MOCKUS
Izdo globėjas

J. K. MAŽUKNA
Vice prezidentas

E. MIKUZIUTĖ
Izdo globėja

M. J. VINIKAS
Sekretorius

DR. S. BIEŽIS
Daktaras kvotėjas

negalėjau nieko kito bepridėti, kai tik palinkėti SLA 238 kuopai geriausios kloties dirbti taip gražiai ir sutartinai ir toliau. Palinkėjau jiems pasidaryti taip, kad jie į 42 seimą galėtų pasiūsti ne keturis delegatus, bet mažiausiai 12 delegatų. O tiek jie lengvai galės padaryti, nes Brighton Parko kolonija yra dar jauna ir auganti. Ten yra apsigyvenę apie 5 ar 6 tūkstančiai lietuvių, todėl dirva yra plati del prirašymo kuodau-giausiai narių prie SLA. Jau-nimo yra daug, tik reikia mo-kėti prie jo priieiti. Čia rei-kia pasakyti, kad p. Kaulinas gražiai sugeba prie jaunimo priieiti. Jis pats dar yra vi-sai jaunas žmogus, todėl jam ir sekasi prirašyti daug jaunų žmonių.

Todel kitos kolonijos laiky-kitės, nes Brighton Parko S. L. A. veikėjai žada tikrai "pa-judinti žemę" ir sumuštį re-kordą visų kitų Chicago kuopų prirašyme naujų narių. Va-lido SLA 238 kuopa ir jos pirm. p. Puleikis pasirodo yra gabus rašytojas; jis galėtų gražiai rašyti ir straipsnius, o netik protokolus.

Galop pirmininkas, p. J. Kaulinas, pranešė, kad SLA 238 kuopa buvo tinkamai re-prezentuojama visur 41 seime: ir koncerte ir bankiete pasiro-dė gražiai. Vien SLA 41 sei-mo šauniame bankiete SLA 238 kuopa buvo užėmusi du stalus, kas sudarė 16 ypatų. Tokio didelio dalyvių skait-liaus daugelis net ir didesnių kuopų neįstengė sutraukti. Užtat garbė yra už tokį gra-žų pasidarbavimą visai kuop-sav valdybai: pirmininkui J. Kaulinui, vice pirm. Agotai Norkelienei, fin. sekr. J. Po-vilaičiui, prot. sekr. F. T. Pu-leikiui ir išdin. Helenai Gramontienei.

Pirmininkas, J. Kaulinas, pakvietė taipgi pasakyti kele-tą žodžių ir šios koresponden-cijos rašytoją. Suprantama, girdėdamas tokį puikų pasi-darbavimą del SLA labo, aš

jaukus ir linksmas, o už tai daug kredito priklauso mūsų pirm., broliui Bacevičiui. Jis atvežė pilną Packardą žmonių, o pats pasipuošęs meksikoniš-kai. Išgėręs stiklą alaus, jis pradėjo dainuoti ir tuoju su-sidarė didelis burs daininin-kų, kurie sutartinai ir gražiai dainavo iki sutemų.

SLA 77 kuopos pusmetinis susirinkimas

Šiame susirinkime nedalyva-vo pirm., brolis Bacevičius ir fin. sekr. Gustaitis. Mat, turėdami savaitę vakacijų, brolis Bacevičius išvažiavo į Sheboy-gen, Wis., giminių ir pažysta-mų aplankyti, o brolis Gustai-tis — į Detroit, Mich. Nesant pirm., tvarką vedė vice pirm., brolis Grubelis.

Susirinkimas ėjo sklandžiai. Išduotas raportas knygų per-žiūrėjimo komisijos ir veikian-čios komisijos raportas iš pik-niko. Pelnas liko virš 12 dol. Taipgi išduoda delegatų iš S. L. A. 41 seimo bendras rapor-tas, kuris buvo gerai apdirb-tas ir kurį skaitė del. O. Sin-kevičienė, o susirinkimas jį su-didele atyda išklaušė. Po per-skaitymo raporto, buvo pak-lausimų, į kuriuos tinkamai atsakė del. Andrijauskas ir del. Čepulienė. Taipgi pasta-rieji plačiau pakalbėjo, ypač tuo reikalu, kad prieš seimą SLA padangė buvo apsiniau-kus ir daug kas tikėjosi dide-lės audros. Bet tai esą buvo bandoma sukelti audra giedro-je. Kuomet viskas išsiaiškino, tai baigėsi geriausioj broliškaj nuotaikoj. SLA stovį geroj padėty. Kaip Andrijauskas, taip ir Čepulienė priminė, kad 41 seimas reišė didelį susirupinimą jaunuolių orga-nizavimo, tai ir mes turime dėt visas pastangas kodau-giausia jaunimo pritraukti.

Antgalo delegatai pareiškė nuosirdžią padėką 77 kp., kad juos teikėsi pasiūsti kaipo de-legatus į SLA 41 seimą, kur jie turėjo daug smagumo ir daug ko pasimokino.

Po tų visų kalbų, delegatų raportas priimtas su aplodis-mentais.

Ligonų raporte paaiškėjo, kad dar serga brolis Ig. Mise-vičius. Taipgi yra du nauji ligoniai — brolis F. Gedamins-kas ir brolis A. Vaitas.

Naujuose sumanymuose bu-vo apkalbėta, kad ateinančia-me sezone, kuomet bus paren-gimai svetainėse, kad progra-mai būtų pradėti skelbiamu laiku, o ne valanda vėliau. Šis sumanymas bus vykdomas 77 kuopos ateinančiame sezo-ne ir delegatai RLD Sąryšy bandys pasiūlyti, kad ir kitos draugijos laikytųsi tokios tvarkos.

Einant susirinkimui prie už-baigos, brolis Verseckas pra-nešė, kad mums draugiškas Lietuvių Ukėsų Kliubas kvie-čia SLA 77 kp. narius į jų rengiamą pikniką nedėlioj lie-pos 21 d., Cherry Valley Dam. Piknikas rengiamas įveždini-mui naujų narių su dideliu programu, kur bus du kalbė-tojai lietuvių daktarai ir bus išdalinta 50 dol. dovanomis.

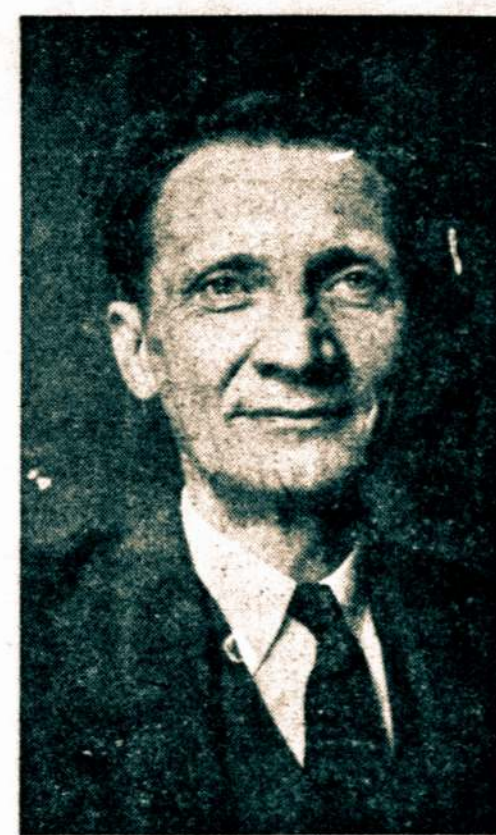
Rockford, Ill.

Iš SLA 77 kuopos pikniko

SLA 77 kuopos piknikas į-vyko birželio 30 d. Tai buvo delegatų sutiktuvių piknikas. Tą dieną oras del pikniko bu-vo labai abejotinas — vėsus ir debesuotas, tai ir publikos ne-perdaugiausia buvo. Tik po piet visai išsiblaivė ir turėjom publikos artį šimto.

SLA 41 seimo delegatas "dėdė" Juozupaitis jau išank-sto buvo piknike. Vėliau pri-buvo del. Čepulienė ir apie pavakarę pribuvo del. Sinke-vičienė ir Andrijauskas tiesiog iš Chicago. Delegatai turėjo daug klausimų atsakyti, nes buvo daug žingeidulių, kurie užinteresuoti SLA veikla ir 41 seimo nuveiktais darbais.

Kaip jau sakiau, šis pikni-kas nebuvo toks skaitlingas kaip mes tikėjomės, bet buvo

KLEOFAS JURGELIONIS
Vėl seimo išrinktas
Tėvynės redaktorius

Vakare įvyks šokiai prie ge-ros muzikos.

A. a. Dagis

Liepos 4 d. numirė ponias Dagis (Davis) žmona Petro Dagio, seno SLA nario ir ge-ro darbininko SLA 77 kuopoj. Prieš kelis metus Petras Da-gis nuolat lankė kuopos susi-rinkimus ir nuosirdžiai dirb-dayo parengimuose. Tik pas-tarais pora metų, del žmonos nesveikatos, negalėjo darbuo-tis. Ponia Dagienė mirė sulau-kus 50 metų. Paliko vyrą ir tris dukteris: L. Darothę, ku-ri dar nevedus, Mrs. Wallen-berg ir Mrs. Idleman. Visos gyvena Rockforde. Taipgi pa-liko vieną seserį Užumarienę, Chicagoj, keturis brolius ir vieną seserį Lietuvoj.

SLA 77 Kp. Korespondentas.

San Francisco, Cal.

A. a. Antanas Venskevičius, SLA 106 kuopos narys

A. a. Antanas Venskevičius su šiuo pasauliu atsiskyrė bir-želio 11 dieną, turėdamas 56 metus amžiaus. Mirė nuo vė-džio ligos po operacijos. Buvo gimęs 1884 m., rodos kur tai apie Vištytį, Suvalkų rėdybo-je.

Velionis Antanas Venskevi-čius dideliame nuliudime pa-liko savo moterį Petronėlę ir 14 metų dukterį Olgą. Į SLA a. a. A. Venskevičius įstojo rug-sėjo mėn., 1930 metais ir nuo to laiko niekad nebuvo sirgęs, tik vieną sykį buvo patekęs automobiliaus nelaimėn. Tai buvo sausio mėnesy, 1935 me-tais.

Į pagrabą susirinko daug žmonių — giminių, draugų ir pažystamų. Buvo prisūsta pusėtinai gyvų gėlių vainikų nuo draugų ir pažystamų. Taipgi gražus gyvų gėlių bu-kietas širdies pavidalo buvo nuo SLA 106 kuopos.

A. a. Antanas Venskevičius palaidotas birželio 14 dieną. Buvo nuvežtas į bažnyčią, bet nebuvo laikyta mišios. Iš baž-nyčios nulydėtas į Holy Cross kapines, Calma, Calif.

Lai jam buna lengva šios šalies šaltioj žemėlė, o jo nu-ludusiai šeimai draugai ir S. L. A. 106 kuopos nariai rei-š-čia didelę ir širdingą užuojau-tą.

SLA 106 Kp. Sekr.

NAUJIENOS

NAUJIENOS

pirmas ir didžiausias Lietuvių Dien-raštis Amerikoj.

NAUJIENOS

turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasa-lio kraštuose.

NAUJIENOS

paduoda vėliausias pasaulines žinias.

NAUJIENOSE

rasite neenzuruotų žinių iš Lietuvos.

NAUJIENŲ

prenumerata Amerikoj (be Chicago) kainuoja \$5.00, Chicagoj ir Europoje — \$8.00.

NAUJIENOMS — pinigus siųskite šiuo antraštu:

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

Chicago, Ill.

Hypatia S. Puniškaitė, narė SLA 36 kuopos, baigė Woodrow Wilson Junior College, Chicago, Ill.

Laimingai mokslą baigusiems jaunuoliams diplomų įteikimas buvo birželio 20 d. Diena buvo nepaprastai giedrą ir vėsi, todėl visų ceremonijų programos išpildyme buvo tyrame ore — Kolegijos Sode (College Campus) apie 7:30 val. vakare. Mišrus stygų orkestras ir choras, susidedantis vien iš studentų ir studentų, žavėjo jusmus savo dainavimu atsilankiusius svečius dalyvius ir liudininkus tos kilnios, išpudingos ceremonijos. Ne vienai motinai iš akių per veidą nubyrėjo džiaugsmo ašara, kad jos dukrelė ar sūnelis randasi laimingųjų eilėse.

Pagaliau atsidarė kolegijos durys ir rikiuotės, po 4 studentus eilėse, pradėjo maršuoti į paskirtą vietą. Maršuotojų buvo apie 300. Jų veidai rimti, bet matėsi aiškus patenkinimas. Tarp tų laimingųjų jaunuolių radosi ir mūsų lietuvaite Hypatia S. Puniškaitė. Rykiuotė praėjo išlėto pro mus. Hypatijos mama, aš, p-lė Ann Kampikaitė, Jeanne Misčikaitė sėdėjom ir akimis Hypatiją sveikinom. Ji šypterėjo patenkinančiai ir nūėjus į savo vietą atsisėdo. Atsisėdus, dar sykį žvilgtelėjo į savo mylimą ir brangią mamytę ir į mus.

Mr. George F. Cassell pasakė atitinkamą kalbą ir, pasveikinęs laiminguosius jaunuolius, atsisėdo. Kolegijos rektorius, John A. Bartky, kiekvieną atskirai iššaukęs, įteikė po diplomą ir atsisveikino. Po ceremonijų prasidėjo klegėsys, sveikinimas, džiugavimas. Apie 10 valandą va-

kare grįžom į pp. Puniškų namus, kur mūs laukė iškilmingos veisės.

Apie vaišes nerašysiu, nors jos buvo gausios, širdingos, nes stalas buvo apkrautas gardumynais — tik valgyk. Bet kas toliau? Prieš mano akis stovi du paveikslai. Pirmas: jaunutė lietuvaite, su juodos spalvos kepuraite su kutasu ir apsigaubus juodu ilgu plaučiu rubu, kas reiškia akademijos mokslo laipsnio įgytą apdarą. Tą apdarą už jokius pinigų nenusipirksi. Ji turi užsistarnauti. Norint jį įgyti, reikalaujama nuo tavęs ištvermės, atsidavimo, pasiaukojimo, atsižadėjimo nuo visokių rūpų smalsumų ir neretai net išties naktų studijų.

Antras: lietuvaite, mūsų tautos narė, neturtuolių tėvų dukrelė, išplaukę į paviršį iš pilkosios darbo žmonių minios. Gražiai išauklėta, sveikai išauginta, gabi, grakšti, graži mergaitė. Dabar į savo rankas ji pasiėmė savo gyvenimo laivą irkluoti. Kur savo gyvenimo laivą nuirkluos? Ar su daugybės laivų į audringas gyvenimo uolas, ar laivas laiminingai bus nuirkluos į gerbuvio uostą, iš kurio suteiks mus tautai įgyto mokslo žinią, kad palengvinus broliams ir seserims gyvenimo našta? Tai netolima ateitis parodys.

Nuo senai pažystu Hypatiją. Nepaprastai gabi mergaitė. Aukštų ir kilnių siekių, darbštų ir moka suderinti harmoningai protinę ir fizinę įiegą darbo našume. Tai labai reta gamtos dovana. Veikli įvairiose lietuvių organizacijose. Hypatia, vairuok savo gyvenimo laivą garbingai ir laiminingai, kad lietuvių tautos nariams butum pažiba, kad mes tavimi didžiutume iširime tavo gerbtume.

Linkiu tau geriausio pasisekimo!

Dr. A. L. Graičunas.

Minersville, Pa.

SLA 13 kuopos nariams

SLA pirmo apskrčio piknikas įvyks liepos 21 dieną, Lakeside girioje. Kurie nariai dar neturite tikietų, malonėkite nueiti pas savo kuopos vėrininkus, ir galėsite nusipirkti.

Šis piknikas bus vienas iš smagiausių. Gaspadinės pagamins daug skanių ir visokių valgių. Šiame piknike bus daug svečių iš plačiosios Amerikos ir kiekvienam bus ma-

lonu susieiti su savo pažystamais ir giminėmis. Turėsime gerą muziką iš Mahanoyaus, kuri grieš gražias melodijas ir lietuviškus bei amerikoniškus šokių.

Tarpe miestų ir miestelių eina didelis užsispyrimas, kuri kolonija bus skaitlingiausiai piknike atstovauta. Vieni kitiems nenori pasiduoti ir todėl aš tikiu, kad bus daug žmonių iš visur. Todėl visi važiuokite. O aš tai tikrai busiu.

Reporteris.

Brooklyn, N. Y.

Pagerbti Antanas ir Stasė Mikalauskai

Birželio mėnesio pabaigoje sukako 25 metai nuo apsidėdimo Antano ir Stasės Mikalauskų. Ta proga jų geri draugai surengė jiems surpizo puotą liepos 7 dienos vakare, Logan restorane, East New York (Brooklyn) priemiesty. Puotos surengimo daugiausia rūpinosi jubilatų geri draugai pp. Vikrikų šeima, Mikalausko biznio dalininkai Stalioniai ir brolis Petras Mikalauskas.

Į puotą susirinko apie 200 jubilatų giminų, draugų, pažystamų ir visuomenės veikėjų, su kuriais p. Mikalauskas per daugelį metų dirbo įvairiuose lietuvių reikaluose. Jubilatai į parengimo vietą atvežti jiems nežinant, kas ten jų laukė. Atvežus, juos tuojau pasitiko "svočia" Jieva Trečiokienė ir "svotas" Antanas Daukantas, kuris A. Mikalauskų įteikė sidabrinę lazda, o susirinkę svečiai jubilatus širdingai pasveikino.

Po to suvalgyta skani vakarienė. Baigiant vakarieniavimą, P. Mikalauskas visiems paaiškino puotos tikslą ir pakvietė Juozą Ginkų vesti vakarą. Pono J. Ginkaus pakviesti kalbas pasakė išties eilė svečių, butent: Albinas S. Trečiokas, J. Valaitis, M. Menderis, A. Vikrikas, Mikalauskienės brolis J. Sakalauskas, Mikalausko brolio vel. Jono sunus V. Mikalauskas, A. Kandrotas, Rimbo redaktorius K. J. Paulauskas, S. E. Vitaitis, kuris taipgi perskaitė sveikinimo telegramas nuo Lietuvos konsulo J. Budrio, adv. J. Ansell-Andziulaidio, D. Klingos ir kitų. P-lė Genovaitė Vikrikaitė "jaunajai" įteikė gražių gėlių buketą. Po to dar pakalbėjo: K. Strumskis, Mrs. Lasky, M. Strumskienė, J. Grigonis, B. J. Schegaus, J. Garšva, P. Bajoras, A. Šrupskis, J. Dembsky ir kiti.

Po kalbų Petras Mikalauskas įteikė jubilatams keletą dovanų, kurių bene įdomiausia, tai didokame rėme jubilatų vedybinis paveikslas, aplink apsaugytas 25 sidabriniais doleriais.

Vėliau buvo šokiai ir draugiški pasikalbėjimai. Neapsie-

Ar atlikote savo SLA pareigą?

SKAITYKITE KNYGĄ

Amerika

Rinkinyje įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliavusiems lietuviams.

Kaina \$1.00

TEVYNES

ADMINISTRACIJA
307 West 30-th Street
New York, N. Y.

ADV. W. F. LAUKAITIS, kuriam truko tik keliolikos balsų, kad būtų išrinktas į SLA prezidentus, ir kurs kontestavo rinkimus seime, bet pralaimėjo.

ta ir be lietuviškų dainų. Čia turėjo progos pasirodyti dulkai, žemiačiai, aukštaitai ir Amerikoje gimę lietuvių jaunimas, kurio buvo nemaža. Kadangi tai buvo "džukų puotą", nes A. Mikalauskas yra tikras dzukas nuo Jezno, tai man rodos, kad dzukai geriausiai dainavime ir pasirodė.

Po geroko pasilinksminimo, buvo vestuvių pyrago pjovimas, ir čia Antanas Mikalauskas ir Stasė Mikalauskienė dideliame susijaudinime ir

DR. J. S. STANESLOW, buvęs SLA daktaras-ivortėjas, pralaimėjęs šiais rinkimais, kuriam seimas išreiškė padėką už jo pasidarbavimą.

džiaugsmu padėjo rengėjams už surengtą jiems puotą, o svečiams už atsilankymą, už gerus linkėjimus ir gražias dovanas.

Antanas Mikalauskas yra ilgametis Amerikos lietuvių visuomenės darbuotojas. Jis per keturis metus buvo SLA vice prezidentu, ir buvo po vieną terminą SLA Finansų ir Kontrolės Komisijos nariu. Anais metais buvo pasiūstas į Lietu-

PAŽYMĖJIMAI IS REDAKCIJOS KREPSIO

DAUG brolių ir seserų po seimo atsiuntė širdingų pasveikinimų Tėvynės redaktoriui, išreikšdami džiaugsmą, kad jis vėl tapo išrinktas redaktoriu, nežiūrint į kai kurių žmonių organizuotą jam priešingumą. Vienas brolis pareiškė, kad jeigu seime daugiau kaip 50 nušimčių delegatų pritarė redaktoriui, tai tarp Susivienijimo eilinių narių jam pritariančių yra daugiau kaip 90 nušimčių.

TEVYNES redaktorių K. Jurgelionio straipsniai, P. Bajoro "Trumpas 41-mo seimo aprašymas" ir straipsnis "I seimą ir iš seimo", taipgi brolio S. Mockaus straipsnis "Seimas ir Chicago lietuvių" bei sesers V. J. Količienės rašinys "Prieš seimą, seime ir po seimo" — tai jau tilpė ar telpanti Tėvynėje raštai, kurie duoda gerą vaizdą apie buvusį SLA seimą ir Chicago lietuvių tiems Tėvynės skaitytojams, kurie seime nebuvo.

SLA 41as seimas atėjo ir praėjo kaip vėjas. Ką jis gero atliko ir ko neatliko — randame aprašymuose. Jo geriausias atlikimas, tai užgyrimas naujų apdraudų skyrių, kas dabar SLA pastato ant tvirtų pamatų. Taip tapo apvaliuotus didžiausias K. JURGELIONIO darbas. Vieni rašo, kad praeitas seimas buvo rimtas, ramus ir našus. Kiti yra kitokios nuomonės. Bet tai yra atskirų žmonių pažiūros. Mums išrodo, kad seimas nebuvo taip labai blogas, nors nebuvo ir labai geras. Mums ypač gaila, kad seimas atmetė daug gerų įnešimų, o daugelio gerų įnešimų net "neturėjo laiko" svarstyti.

DABAR lauksime kito seimo, kuris įvyks 1942 metais Pittsburghe, ir vėl rengsime jam gerus įnešimus ir lauksime iš to seimo gero mūsų Susivienijimui.

PRAEITAS seimas pasižymėjo neskaitylingumu jaunimo. Net Jaunuolių Komisijos nė vieno nario seime

nebuvo ir ta komisija neparašė savo raporto. Gaila. Dabar į Jaunuolių Komisiją įeina sesuo O. ZORSKAITĖ ir broliai A. VAIVADA ir S. RUKŠPLAUKIS. Gal ši komisija pasirodys darbštesnė ir gal sekantis seimas bus skaitlingiausias jaunimo. To mes lauksime.

KAIPIR kituose seimuose, praeitame seime buvo sekama pasveikinimo kalbos. Jas pasakė net 23 SLA seni ir jauni darbuotojai. Jų tarpe ir trys buvę SLA prezidentai: P. W. Birštonas, J. Taraila ir S. Gegužis. Brolis Birštonas, tarp kita ko, pasakė: "Turime būti linksmi, kad dar galime laisvai judėti ir susiję dar galime lietuviškai pasikalbėti, kas reiškia, kad lietuviška dvasia dar nenumirus. Lai-kykimės tos dvasios, kuri mus išlaikė visados lietuvišais. Lai gyvuoja lietuviška ir fraterna-liška dvasia ir lai mūsų Susivienijimas buna stiprus ir reikšmingas!" Brolis J. Taraila savo kalboje, tarp kita ko, išsitarė: "Susivienijimas, tai Lietuvos atžala-medis. Ta atžala visuomet budavo gyva, nepaisant kokie vėjai ją laužė. Susivienijimas išskleidęs savo šakas po visą Ameriką. Pasitaiko, kad medį atsiranda skaudulys, bet tas medis visuomet buna gyvas, kol jo lietuviški syvai gyvi. Daug jau pergyventa, bet su gerais pamatais einame geru keliu. Kol lietuvių gyvuos, tol ir mūsų Susivienijimas gyvuos. Nors yra dumų, bet Susivienijimui jie jau nekenkia". Brolis S. Gegužis, be kita ko, pasakė: "Esu trečiame SLA seime Chicagoje. Tai 1910 metais, 1930 metais ir dabar. Po daugelio metų tarnavęs Susivienijimui — jaučiuos gerai, nes pirties man niekas dabar neregia. Gaila prisiminti apie 1930 metų seimą. Per 30 metų dalyvauju SLA seimuose ir jau tik mažai randasi tų delegatų, kurie buvo SLA seime 1910 metais. Už metų-kelių ir mūs nebus. Gyvenime įvyksta visokių kivrčių, bet mes susitaikome. Taip pat ir mūsų Susivienijime. Bet yra bloga, jei mes stumiame vienas kitą į purvą. Mūsų pareiga visuomet vienas kitam ištiesti pagalbos ranką". Bro-

va kaip Amerikos lietuvių tautininkų-sandariečių atstovas. Yra dalyvavęs daugely SLA seimų ir Amerikos lietuvių politišku seimų. Buvo Vienybės Spaudos Bendrovės pirmininkas ir Vienybės laikraščio vedėjas. Dabar yra pasekmingas biznieriūs. Antanas Mikalauskas yra labai malonus ir draugiškas vyras — geras "mikseris" draugiškuose susijimuose. Ponia Stasė Mikalauskienė (po tėvais Sakalauskaitė) dar jaunose dienose, kai buvo nevedus ir gyveno New Britain, Conn., nemaža veikė tarpe lietuvių, ypač scenoje. Ji yra taipgi malonaus ir draugiško brolio ir vieno senesniųjų Amerikos lietuvių veikėjų duktė. Budami pasižymėję ir malonaus budo, pp. Mikalauskai turi daug ir gerų draugų ir todėl šia pasitaikiusia proga tie draugai savo mylimus draugus gražiai pagerbė. Apie jų nuveiktus darbus ir jų draugiškumą buvo gražiai atpasakota kalbose, kurias pasakė aukščiau suminėti asmenys.

Šia proga linkiu pp. Mikalauskams dar ilgo ir gražaus pagyvenimo. Linkiu linksmiems ir sveikiems sulaukti 50 metų vedybinės sukakties ir taipgi susilaukti dar daugiau ir dar širdingesnių draugų.

P. B.

Brooklyn, N. Y.

Pranešimas

Turim garbės pranešti, kad WHOM Radio stočiai (1450 kcs.) leista veikti 1,000 Wat-tų. Lietuvių Radio Balso programai, perdavinėti 4:30 val. po piet, nuo liepos 16 d. perdavinėjimai nuo 7 iki 7:30 val. vakare — antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais.

Jonas Valaitis,
179 So. 2-nd St.,
Brooklyn, N. Y.

Tel. EV. 8-7871

Cleveland, Ohio

Lietuvių darželio naudai piknikas

Lietuvių Kultūrinio Darželės Sąjunga rengia didelį metinį pikniką baigimui mokėti darželio įrengimo skolas. Kas mėnuo tos skolos mažėja, ačiū įtemptam clevelandiečių rūpinimuisi. Tačiau skolų yra arti \$1,500, kurios galvą graužia. Tas didelis piknikas bus liepos 21 d., Camp by-Heck darže, Grant Blv. prie Lloyd Road. Įžanga į pikniką 25c, bet atsilankiusieji turės progą laimėti daug dovanų. Clevelando ir apilinkės lietuvių prašomi atsilankyti.

Komisija.

tas priklauso mūsų amžiniams pasišventėliams-organizatoriams, kurie be sustojimo, be atsidusimo didina mūsų didžiulę Amerikos lietuvių respubliką — Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

TUOJAU po seimo įvyko Pildomosios Tarybos posėdis. Ką tame posėdyje Pildomoji Taryba ir SLA Pastoviosios Komisijos veikė ir ką nuveikė — sužinosite iš prokolo. O to posėdžio "pats cemusas" paduodamas redakciniam straipsniui Tėvynės antrame puslapy. Sekantis Pildomosios Tarybos suvažiavimas įvyks apie vidurį rugsėjo New Yorke.

SKAITYDAMI vėlesnius pranešimus iš mūsų senosios Tėvynės Lietuvos, mes giliai atsidustame ir paglavajome: "Kas bus, kas bus?..." O ten visai netrukus daug kas gali būti...

PRAEITĄ savaitę šie broliai ir šios seserys pareiškė noro prisirašyti prie mūsų Susivienijimo:

35 kp., Wilkes Barre, Pa. — C. B. Potelunas, M. D.;
66 kp., Ansonia, Conn. — Mary Hilsky, Anthony Sacales, Vaslovas Vailionis;
142 kp., New Haven, Conn. — Leon Davironius, William A. Troite, Juozas Masiulis, Pranas Lostys, Edward J. Silks, Jonas Janusevičius, Anthony Kasarauskas;
200 kp., Detroit, Mich. — Adam Salas, Stasys Jasiliunas, Julius Venčius, Rose Venčienė, John C. Webber, Anna Radville;
194 kp., Roxbury, Mass. — Geraldine I. Kastant;
207 kp., Manchester, Conn. — Antanas Kišonas, Joseph Bastis, Anna Padelsky;
214 kp., St. Louis, Mo. — Elzbieta Zigmant, Constance Simokaitis, Anna Masidonskas, Frank Simokaitis;
352 kp., Detroit, Mich. — Robert J. Bliss, Albert A. Stankus.

Bostono apilinkėje didelis SLA antro apskrčio piknikas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antro apskrčio 10 metinis piknikas įvyks sekmadienį, liepos 28 d., 1940 m., Lake Chauncy Park, Westboro, Mass.

Programas susidės iš kalbų, dainų, muzikos, sporto ir kitų įvairenybių. Kalbės adv. F. J. Bagočius, S. Mockus ir kiti. Dainų programą pildys "Aušrelės" ir "Gabijsos" chorai, šokiams griež J. Dirvelio orkestra iš Worcester, Mass.

Busai išvažiuos iš sekančių miestų: iš So. Boston nuo Lietuvių Salės; iš Chelsea nuo Chelsea Sq.; iš Lawrence nuo Lietuvių Klubų; iš Lynn nuo Lietuvių Klubų ir iš kitų didesnių miestų apie 12 valandą.

\$100.00 bus išdalinta dovanomis prie įžangos bilietų.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 41-mojo Seimo Protokolas

PROTOKOLAS

SLA 41-MO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽELIO 24—30 DIENOMIS, 1940 METAIS, MORRISON HOTELIO SALEJE, CHICAGO, ILL.

(Tąsa)

Paskiausios Paskolos

pirmo morgičiaus paskolos yra tvarkoje, todėl nėra reikalo apie jas ir kalbėti.

Paskutiniai šešiais metais Susivienijimo išduotos Pastoviosios Komisijos

Kiekvienas SLA seimas išrenka taip vadinamas Pastoviasias Komisijas. SLA 40-tas seimas išrinko net devynias tokias komisijas, ir kiekviena jų susideda iš trijų narių. Kai kurių Pastoviųjų Komisijų pareigas nurodo SLA konstitucija, o kitoms pareigas nurodo seimo nutarimai. Vice prezidentas yra ketvirtas narys tose komisijose su patariamu balsu. Todėl aš noriu nors kelis žodžius priminti ir apie tas komisijas.

Pastoviųjų Komisijų veikimas man buvo labai mažai žinomas, nes su kai kuriomis jų komisijų negalėjau susišniti. Bet su Įstatų Komisija, Skundų ir Apeliacijų Komisija, Labdarybės Komisija ir Prieglaudos Namų Komisija tariasi asmeniškai ir per laiškus, paliečiant jų pareigas. Kontrolės Komisija, kiek man yra žinoma, turėjo daugiau suvažiavimų, negu Pildomoji Taryba. Kontrolės Komisija visados susirinkdavo kai įvykdavo Pildomosios Tarybos suvažiavimai ir praleisdavo po kelias dienas tuose suvažiavimuose. Tikslas tų ilgų ir dažnų Kontrolės Komisijos suvažiavimų man nelabai aiškus. Sulig SLA konstitucijos, niekas negali Kontrolės Komisijai užginti suvažiuoti, bet Kontrolės Komisija su tais savo suvažiavimais yra padariusi Susivienijimui didelės išlaidas. Todėl šiam seimui turėtų būti aišku, dėl ko tos išlaidos buvo daromos.

Prie Užbaigos

Einant vice prezidento pareigas, man prisiėjo atlikti daug visokių reikalų susirašinėjimais ir asmeniškais atsilankymais, ir visa tai čia net sunku būtų ir suminėti. Nežiūrint, ar tie darbai ir reikalai buvo dideli ar maži, aš juos atlikau be mažiausio atidėliojimo.

Ačiu SLA nariams už suteiktą man progą eiti SLA vice prezidento pareigas! Jei ir toliau bus pavesta man tas pareigas eiti — dirbsiu SLA naudai sulig savo geriausio supratimo ir išgalės.

Ačiu SLA keturiasdešimties pirmo seimo delegatams ir delegatėms už išklausymą šio mano raporto, ir linkiu šiam seimui kogeriausio pasisekimo.

J. K. Mažukna,
SLA vice prezidentas.

9. Prezidentas Bagočius paskiria Seimo maršalkomis: A. Laurutaną iš 63 kp., Chicago, Ill.; A. Kartaną iš 140 kp., Charlevoit, Pa.; B. Mikulį iš 30 kp., Scranton, Pa.

Prezidentas Bagočius trečią sesiją uždarė 12 val. dieną, patvarkydamas, kad ketvirtoji sesija prasidės 2 val. popietų.

SESIJA KETVIRTA

Ketvirtą sesiją Prezidentas Bagočius atidarė 2 val. popietų. Pasiremdamas pereinuose seimuiose įsigyvenusių precedentais, kad popietinėse sesijose vardošaukis buvo apleidžiamas, tad ir šios sesijos vardošaukis apleidžiamas ir prezidentas skelbia, kad yra seimo kvorumas.

10. M. Vaidyla įnešė, Brazauskas parėmė, kad Seimo prezidiumas pasiųstų pasveikinimą Jungtinių Valstybių prezidentui Rooseveltui ir Lietuvos visuomenei per Lietuvos Atstovą Washington, P. Žadeikį. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

11. Doktorui kvotėjui Dr. J. S. Staneslow dar neasant, prez. Bagočius perstatė, kad Seimo Darbų Knygoje pradedant 150 ir baigiant 154 puslapiams yra SLA. Doktoro Kvotėjo raportas 41-mam Seimui. Montvidas įnešė, Grigaitis parėmė Doktoro Kvotėjo raportą priimti, kaip išspausdintas Seimo Darbų Knygoje. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

SLA Daktaro-Kvotėjo Raportas

Keturiasdešimt Pirmam SLA Seimui

Birželio 24 d., 1940 m., Chicago, Ill.

Gerbiamieji Seimo Dalyviai:

Malonu man išduoti seimui savo ketvirtą raportą iš darbuotės SLA daktaro-kvotėjo. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje turi užduotį pagal konstituciją teikti pašalpą ligoje ir išmokėti mirties pinigų arba giminėms iš smokėtų mokesčių. Pildomoji Taryba deda visas pastangas padėti smokėtuosiu pinigų ir saugius investimus ir šiam seimui galima raportuoti, kad mūsų bondsų ir morgičių stovis yra geresnis šiemet, negu buvo bile katrais metais praeity. Bet kiti nariai Pildomosios Tarybos apie tai plačiau raportuos.

Prieš šiuos rinkimus išėjo labai daug nešvarios propagandos. Pildomoji Taryba buvo kaltinama visai be pamato ir be pasirėmimo faktais. Kur reikėjo

kaltinti ir kur buvo pamatas, tai buvo visai apleista, o kur nebuvo nei reikalo ir nei pamato, tai iškelta visokių nesąmonių. Gėda, kad įvairios grupės mūsų organizacijoje neveikia pakelti mūsų Susivienijimą, bet bando sukelti triukšmą, kad suardyti organizaciją vien tikslai, kad jie išliktų ant viršaus. Tikslai tada mes pakilsime kaip tauta, kada mes išmoksime pripažinti nuveikimus mūsų oponentų. Jeigu mes bandysime visokiais būdais pakisti koją, tai niekad nežengsime pirmyn. Tas neįvyks tol, kol mūsų senieji veikėjai varys nešvarią politiką. Šhsivienijimas Lietuvių Amerikoje turėtų stovėti ant bižniškų principų, o ne veikti naudai vienai arba kitai politiška grupei.

Daug nusiskundimų gauname, kad aplikantai nėra priimami, kuriuos vėliau priima amerikoniškos insurance arba apdraudos kompanijos. Dauguma iš atmetusiųjų aplikantų yra persunkę svorį. Mes turime juos atmesti todėl, kad jie nėra pirmos rūšies rizika. Mes negalime imti nuo jų didesnius mėnesinius mokesčius kaip daro apdraudos kompanijos. Del pavyzdžio, aš pašaukiau telefonu viršininką vienos didelės apdraudos kompanijos Amerikoje ir paklausiau jo kiek kainuotų už \$1,000.00 į metus aplikantui 42 metų amžiaus. Jis atsakė: „\$32.87 į metus“. „O kiek kainuotų, jeigu aplikantas 30 svarų perdaug sveria?“ Jis atsakė, kad jie abejoja, ar jie priimtų tokį aplikantą. Viskas priklausytų, kaip jo abelnas stovis atrodė. Bet jeigu ir priimtų, tai nuo tokio aplikanto jie turėtų gauti mažiausiai po \$10.00 į metus daugiau, arba \$42.87 už \$1,000.00. Tas reiškia, kad jis turėtų mokėti apie 33% daugiau į metus, negu pirmos klesos risk.

Iš to galime matyti, kad mes priimdami tokius aplikantus turėtume imti tikrai 6% tiek mokesčių, kiek reikalauja prityrimas. Mūsų Susivienijime toks aplikantas moka tikrai \$25.03 į metus, vietoje \$42.87, ką apdraudos kompanija imtų. Taigi, šis pavyzdys parodo, kodėl mes turime kai kada atsakyti aplikantą, kuris ir gali gauti apdraudą kitur, mokėdamas daug didesnius mokesčius. Mūsų konstitucija mums neleidžia imti daugiau ir todėl nereikia nusiskųsti, kad tokius aplikantus turime atmesti.

Naujos Aplikacijos

Nuo sausio 1 d., 1938 m., iki gruodžio 31 d., 1938 m., buvo 612 aplikantų į narius, o per 1939 metus buvo 1,197 aplikantai. Nuo sausio 1 d., 1940 m., iki kovo 31 d., 1940 m., buvo 356 aplikantai. Sekanti tabelė parodo aplikantų skaičių per pereinusiuose aštuonis metus pagal jų amžių:

	Iki 16 metų	16-19	20-29	30-39	40-49	50-60	Viso
1938.....	0	98	141	164	190	0	593
1934.....	0	71	127	124	175	5	502
1935.....	0	75	123	91	196	18	503
1936.....	0	148	242	181	461	111	1,143
1937.....	0	75	161	82	157	46	521
1938.....	0	68	171	104	193	76	612
1939.....	2	110	311	170	435	151	1,179
1940 (3 mėn.)	24	32	105	48	106	41	356

Nuosimčiai galima išskaituoti šitaip:

	1938	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940*
Iki 16 metų.....	0	0	0	17%	17%	17%	0.17%	6.7%
Nuo 16 iki 30 metų.....	40%	39%	39%	49%	38%	44%	35.83%	38%
Nuo 30 iki 40 metų.....	28%	24%	18%	0	0	0	15%	13%
Nuo 40 iki 60 metų.....	32%	37%	43%	34%	45%	39%	49%	42%

* 3 mėnesiai.

Iš to matome, kad mes priimame labai didelę proporciją aplikantų virš 40 metų (pusė aplikacijų 1936 ir 1939 metais), kas nėra sveika mūsų organizacijai. Jau 1935 metais aš patėmijau tamstoms, kad Pensylvanijos Apdraudos Departamentas mums pastebėjo, kad mes perdaug priimame senesnio amžiaus aplikantų.

Statistika Priežasčių Atmetimo

Dabar reikia pažūrėti, kodėl aplikantai buvo atmesti per pereinusiuose 7 metus:

	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940*
Asthma (dusulys).....	1	1	1	0	0	0	0	0
Alkoholis.....	0	0	0	0	1	0	0	0
Antroacosis (malinlerų dišlova).....	1	0	0	0	1	0	0	0
Cataracts (akių).....	0	1	0	0	0	0	0	0
Diabetes Mellitus (cukrinė liga).....	0	2	1	2	0	0	0	0
Pilvo liga (ulcer).....	0	0	0	0	1	0	0	0
Hypertensija (peraukštas kraujo spaudimas).....	4	4	12	41	11	17	16	10
Hypotensija (peržemas kraujo spaudimas).....	0	0	0	1	0	0	0	0
Hydrocele.....	0	0	0	1	0	0	0	0
Inkstų liga.....	0	0	1	3	3	0	1	1
Neščia.....	0	0	1	0	0	0	1	0
Neužbaigtas egzaminas.....	0	0	0	1	0	0	0	0
Obesitas (nutukimas).....	5	4	4	30	2	8	23	5
Osteopato egzaminas.....	0	0	3	0	0	0	0	0
Patrudimas (hernia).....	0	0	2	0	0	0	0	1
Plaučių ligos.....	0	0	0	1	0	2	3	0
Širdies ligos.....	2	1	3	14	2	3	10	0
Syphilis.....	0	1	0	1	0	0	0	0
Thyroid liaukos liga.....	0	1	2	1	0	0	0	0
Vėžio liga.....	0	0	0	0	0	0	0	1

Iš viso atmesta 13 15 30 96 21 30 55 17
* 3 mėnesiai.

Skaitliuojant pagal nuosimčius, atmetimai per tuos metus buvo:

2% 3% 5.9% 8.4% 4% 4.9% 4.6% 4.6%

Iš tos statistikos matome, kad didžiausias nuosim-

tis atmetusiųjų buvo per vąj 1936 metais, kada daug abejotinių aplikantų bandė prisirašyti. Bet antrame vajuje atmetimai abelnai siekia apie 4.6%, kas yra permaži pagal statistiką apdraudos kompanijų. Taipgi matome, kad didžiausios priežastys atmetimo buvo hipertensija, obesitas ir širdies ligos.

Savo raporte Clevelando seime aš daviau rekomendaciją, kad kuopos daktarai-kvotėjai turi būti paskirti Pildomosios Tarybos ir atsakingi jai. Tinkamas atlyginimas bus jiems paskirtas Pildomosios Tarybos ir išmokėtas iš Centro, o ne iš kuopų. Tas dabar yra daroma šiemet. Aš manau, kad tas bus daug sveikiau Susivienijimui.

Kaip Clevelando seimui, taip ir dabar aš vėl atkartoju, kad daktaras-kvotėjas turėtų turėti po savo priežiūra išmokėjamą pomirtinių ir ligoje pašalpų, nes tikslai medicinos daktaras gali įvertinti teisingumą ir ilgumą ligos. O pomirtinių priežiūra priklauso daktarui-kvotėjui, kad jis galėtų vesti statistiką mirties priežasčių ir kad galėtų ištirti mirtis, kurios įvyksta greitai po įsirašymo.

Baigdamas, tariau širdingą ačiu visiems Pildomosios Tarybos nariams, kurie kooperavo ir padėjo dirbti mūsų organizacijos naudai.

John S. Staneslow, M. D.,
SLA daktaras-kvotėjas.

12. Finansų Komisijos narys A. S. Trečiokas pareiškia, kad Seimo Darbų Knygoje pradedant 164 ir baigiant 169 puslapiams yra Finansų Komisijos raportas SLA 4-mam seimui. Įnešė Platkauskas, parėmė Kubilius, kad Finansų Komisijos raportas būtų priimtas kaip išspausdintas Seimo Darbų Knygoje. Po keiliolikos paklausimų ir paaiškinimų į juos, įnešimas priimtas vienbalsiai.

SLA Finansų Komisijos Raportas

Keturiasdešimt Pirmam SLA Seimui

Birželio 24 d., 1940 m., Chicago, Ill.

Gerbiamieji SLA Seimo Delegatai:

Finansų Komisija, eidama SLA konstitucijos uždėtas jai pareigas per savo dviejų metų laikotarpį, turėjo keturis formalius suvažiavimus, du Chicagoje ir du New Yorke. Taipgi turėjo daugelį neformalių pasitarimų ir gausią korespondenciją.

Finansų Komisija, negaudama jokių informacijų iš Pildomosios Tarybos apie daromus investimus ir abelnai apie finansinį stovį, du kartus yra kėlusį šį klausimą ir buvo atsilankiusį į Pildomosios Tarybos suvažiavimus. Buvo pažadėta siuntinėti Finansų Komisijai mėnesinius „trial balansus“, bet šis pažadas yra likęs tik pažadu.

Todėl Finansų Komisija, baigdama savo tarnybos laiką ir turėdama raštu priduoti SLA seimui raportą apie SLA finansinį stovį ir savo veikimą su patarimais ir rekomendacijomis pagerinimui finansinio stovio, rado reikalingu peržiūrėti ir patikrinti padarytas paskolas ant nejudinamo turto, bondsus ir sekuracijas. Patikrinus SLA turtą, esantį SLA sekretoriaus globoje, Finansų Komisija rado taipgi reikalingu patikrinti SLA turtą išdininko globoje.

Nors Finansų Komisijos nariai pasiskyrę darbą ir pavieniai patikrino dokumentus: (a) padarytų morgičių, (b) pinigų investuotų į bondsus ir (c) namų perimtų už morgičius, bet patikrinto sąrašo morgičių, bondsų ir nuosavybių perimtų už morgičius netalpina savo raporte dėl sutaupymo spaudos išlaidų ir delegatų laiko, nes tokį pat sąrašą pateikia savo raportuose sekretorius ir išdininkas. Finansų Komisija apsirubežiuoja pateikimu savo patarimų ir rekomendacijų.

Apart viršminėtų patikrinimų, taipgi turint mintį užmetimus Pildomajai Tarybai: (1) Už teikiamą paskolą \$20,000.00 ant Chicagos Lietuvių Auditorijos namo, (2) Už pavedimą priežiūros Chicagos nuosavybių vertės \$97,519.23 vienai ypatai (E. Mikužiutei) be jokios kontrolės, (3) Už labai brangius nuosavybių forklozavimus ir (4) Už peraukštą nuosavybių kapitalizavimą, ypatingai Chicagos namų. Finansų Komisija rado reikalingu visus šiuos reikalus patikrinti, suvažiavus į Chicago ir matant visas nuosavybes galima buvo spręsti apie jų dabartinę padėtį ir pateikti atitinkamas rekomendacijas.

Buvo reikalo Finansų Komisijai suvažiuoti Chicago ir del to, kad bent vieną kartą į du metus visais SLA finansų reikalais galėjus pasitariti visiems komisijos nariams sykiu. Šis faktas pamokina, kad P. TARTINA turėti Finansų Komisiją susidedančią iš narių, gyvenančių miestuose netoli vienas nuo kito, idant sutaupius kelionės išlaidas ir palengvinus laikyti posėdžius del pasitarimų ir sprendimų.

Morgičiai

Per pastarąjį dviejų metų laikotarpį, buvo suteikta 33 paskolas ant namų (mortgages) sumoje \$101,200.00, iš kurių 8-ios paskolos buvo suteiktos su rekomendacija Finansų Komisijos. Už paskolas padarytas ant nuosavybių nuo kovo mėnesio, 1939 metuose, Finansų Komisija neima jokios atsakomybės, nes Pildomoji Taryba netiksliai komisijos neatsiklausė, bet net ir jokios žinios teikime paskolų nesuteikė.

Čia reikia patėmyti, kad patikrinus padarytas paskolas, surasta, kad iš visos skaitlinės paskolų sumoje \$466,509.39, beveik pusė, arba \$217,797.00, yra išskolinta ant 50 morgičių Massachusetts valstijoje. Imant domėn rekomendaciją Insurance Departmento Pensylvanijos valstijos ir iš patyrimo Chicagoje su namais perimtais už morgičius, Finansų Komisija REKOMENDUOJA susilaikyti nuo davimo morgičių Massachusetts valstijoje ant tulo laiko.

Bondsai

Finansų Komisija iš Pildomosios Tarybos apie bondsų pirkimus ir pardavimus per visą laikotarpį jokių informacijų ir prašant negavo, ir už tai ši Finansų Komisija neima kredito ir neneša atsakomybės už jų pirkimą ir pardavimą.

Bondsai Vertės \$15,000.00 ant Chicagos Lietuvių Auditorijos

Kada 1922 metuose Chicagos draugijos ir pavieniai žmonės sudėjo \$209,452.88 pinigų pastatymui trijų aukštų namo su trimis svetainėmis, krautuvėmis ir ofisais, tai ir SLA prisidėjo su \$15,000.00, nupirkdamas „Gold Bonds“, kurie mokėjo 6½ nuosimčių. Iki 1931 m. tie nuosimčiai buvo išmokėti, bet nuo 1932 metų bendrovė jokių nuosimčių nebemokėjo. Del nesumokėjimo šių nuosimčių ir dalies sumos, „bondholders“ komitetas užtraukė forklozavimo bylą, kurią pabaigė Federalis Teismas gegužio mėnesy, 1939 m., su nuosprendžiu, kuris panaikino indėlius šėrininkų, sumoje \$61,410.00 ir \$62,994.66 paskolintų ant negarantuotų vekselių ir pavedė visą Chicagos Lietuvių Auditorijos namą nuosavybėn bondholderių, kuriems bendrovė tuo laiku buvo skolinga \$86,900.00, neprikaitant nuosimčių.

Dabar Auditorijos namą valdo 18 draugijų ir korporacijų, kurios turėjo \$48,500.00 vertės bondsų ir 67 pavieniai žmonės, kurie turėjo \$38,400.00 vertės bondsų. Sulig patvarkymu Federalio Teismo, už \$100.00 vertės bondsų buvo išduotas vienas šėras naujai pavadinintai bendrovei, CHICAGO LITHUANIAN COMMUNITY CENTER, INC., kuriai dabar priklauso Auditorijos namas ir kilnojamas turtas. Taigi, ir SLA tapo šėrininku gaudamas 150 šėrų už seniau pirktus bondsus.

Perėmus nuosavybę į bondholderių arba dabartinių šėrininkų rankas, buvo dedamos pastangos gauti paskolą iš SLA atmokėjimui užsilikusių taksų ir likusios dalies legalių išlaidų advokatams ir Federal Referee, iš viso sumoje \$20,000.00.

Suvažiavime rugsėjo 11—17, 1939 m., SLA Pildomoji Taryba, nutarimu No. 68, užgyrė paskolą \$20,000.00. Bet, kada laišku 25 d. kovo mėn., 1940 m., buvo prašyta, kad paskola būtų suteikta net ir mažesnėje sumoje, tai yra \$18,500.00, tai Pildomoji Taryba atsisakė suteikti užgirtą paskolą, nežiūrint to, kad morgičius SLA jau buvo padarytas ir užregistruotas, spalio mėnesy, 1939 m.

Naudojantis proga, kai SLA sekretorius ir visi nariai Finansų Komisijos buvo Chicagoje, specialis susirinkimas įvyko balandžio 15 d., 1940 m., Morrison viešbuty, į kurį buvo pakviesti ir dalyvavo sekretorius Dr. M. J. Vinikas, išdininkas K. P. Gugis ir išdo globėja E. Mikužiutė. Šiame susirinkime Finansų Komisija vienbalsiai pareiškė savo rekomendaciją suteikti Chicago Lithuanian Community Center, Inc., užgirtą ir reikalaujamą paskolą \$18,500.00 ir nurodė, kad: (1) Kaip investentas yra saugus ir (2) Akyvaizdoj faktas, kad SLA jau turi ten investintą \$15,000.00, reikalinga suteikti šią paskolą, kad pašalinti pavojų entro forklozavimo ir panaikinimo SLA viršminėto \$15,000.00 investmento.

Atsakymas buvo neigiamas ir Chicago Lithuanian Community Center, Inc., privesta kitur paskolą gauti.

Siame reikale Finansų Komisija PAREIŠKIA, kad jeigu už nesumokėjamą kitur gautos paskolos, C. L. Auditorijos namas bus forklozuotas ir \$15,000.00 įdėti į bondsus pastatymui namo nustos savo vertės, tai atsakomings už šį nuostolį lieka tie nariai Pildomosios Tarybos, Pastoviųjų Komisijų, atskiros kuopos ir nariai, kurie balsavo ir agitavo prieš paskolą ant C. L. Auditorijos namo (3131-35 South Halsted Street, Chicago, Illinois).

SLA Nuosavybės Arba Namai Perimti už Morgičius

Peržiūrėjus apdraudą (Fire Insurance) ant SLA nuosavybių, Finansų Komisija suranda, kad ant 22 namų, iš 25 namų, kuriuos SLA turi iš viso, apdrauda nešama peraukšta. Reiškia, kad premijų išmokama (Fire Insurance premiums) daugiau, negu reikėtų.

Jeigu namas sudegų, SLA negautų daugiau, negu namas vertas, nepaisant kiek didumo apdraudos buvo užrašyta. Sulig nuomonės Finansų Komisijos, SLA galėjo sutaupyti per praslinkusius tris ar penkis metus apie \$1,310.50 ant premijų.

Smulmeniškias surašas patėmijimų klausime apdraudos ir viršminėtų sutaupų buvo pasiūstas trijose kopijose Susivienijimo viršininkams, butent prezidentui, sekretoriui ir išdininkui, ir todėl čia nekartosime, idant sutaupius spausdinimo lėšas.

Kas liečia priežiūrėjamą namų, reikia priminti, kad SLA biznis tai ne valdymas namų, bet išmokėji-

mas pinigų pomirtinėms ir pašalpoms ir, sulig frater-nalių organizacijų įstatymų, turi teisę laikyti už mor-gičius perimtus namus tik aprubežiuotą laiką. Todel Finansų Komisija REKOMENDUOJA:

1) Namus, kuriuos Susivienijimas turi smunkan-čiose apeliokėse, parduoti be tolimesnio atidėlioimo už geriausią gaunamą kainą;

2) Namus pastoviose apeliokėse, kurių padėtis greit nesikeis, parduoti kaip greit galima, jeigu neša mažiau, negu 3½ nuošimčio gryno pelno;

3) Visiems namams nustatyti pardavimo kainą ir, kooperuojant nariams ir kuopoms tų apeliokių, kuriose namai randasi, stengtis juos parduoti.

Cash Pinigai

Iš metinio raportu randama, kad gruodžio 31 d., 1937 m., pinigais buvo \$61,024.52, kadangi gruodžio 31 d., 1939 m., įvairiuose bankuose pinigais buvo \$136,001.52.

Nors SLA konstitucija nusako, kad Finansų Komisijos privalumas yra "daboti, kad įvairių Susivienijimo fondų pinigai būtų išskolinti ant nekilnojamo turto ir ant bondų bei sekuracijų", bet Finansų Komisija negadavau žinių apie pinigų bankuose bei fon-duose ir todėl rekomendacijų teikti negalėjo.

Baigdamą savo raportą, Finansų Komisija linki 41-mam seimui kogeriausios kloties konstruktiviam darbui.

SLA Finansų Komisija:

J. P. Varkala,
C. K. Pikel,
A. S. Trečlokas.

13. Tėvynės redaktorius K. Jurgelionis pareiškia, kad Seimo Darbų Knygoje pradedant 155 ir baigiant 163 puslapiais yra Tėvynės redaktoriaus rapor-tas SLA 41-mam Seimui. Miliauskas įnešė, Dr. Graičūnas parėmė redaktoriaus raportą priimti kaip iš-spausdintas Seimo Darbų Knygoje. Po visos eilės pa-klausimų ir paaiškinimų, įnešimas priimtas didžiama balsų.

Tėvynės Redaktoriaus Raportas

Keturiasdešimt Pirmam SLA Seimui

Birželio 24 d., 1940 m.

Gerbiamieji Seimo Delegatai ir Delegatės:

Išrinktas Tėvynės redaktoriui Scrantono seime aš supratau, kad buvau išrinktas ne tik Tėvynę re-daguoti, bet taipgi dirbti daug kitų darbų, kuriuos mano pirmtakunas dirbdavo, ir dar daugiau. Aš pa-sižadėjau dirbti ir dirbti tiksliai Susivienijimui. Aš taip ir dirbau. Visai užmiršdamas savo asmeniškus reikalus, nepaisydamas atskirų asmenų interesų, ne-paisydamas nepalankumų, kliūčių ir pašaipų, aš dir-bau tik vienam tikslui: kad Susivienijimas augtų, kad jis būtų gyvas, kad jis tvirtėtų materialiai ir dvasi-niai, ir, jei tai galima, kad jis paliktų amžiną lietu-vių paminklų Amerikoje.

Negaliu pasakyti, kad 1938 metais liepos mėnesy-je, atvykęs iš Scrantono seimo į New Yorką užimti Tė-vynės redaktoriaus vietą, buvau maloniai sutiktas. Il-gą laiką aš jaučiausi čia labai vienas. Bet tai buvo man mažmožis. Daug blogiau į mane veikė ta apa-tija, tas nusiminimas, tas beviltiškas žiurėjimas į Su-sivienijimo ateitį, kuriuos pastebėjau SLA Centre. Man pradėjo rūpėti, ar ir aš tokiu netapsiu, jeigu il-giau čia pabusiū. Aš atvykau čia su vilčia, kad at-gaivinsiu Susivienijimą, ko nuo manęs, aš jaučiau, ir tukstančiai SLA eilinių narių laukia. Aš turėjau pla-nus darbai ir pasitikėjimą, kad rasiu talkininkų tiems planams įvykinti. Pirmose mano redaktoriavimo die-nose aš bendrais ruožais išdėčiau savo planus savo pirmtakui broliui St. Vitaičiui. Iki šiol atsime-nu jo žodžius, kurie paveikė į mane labai slopinančiai. "Et, tamsta Jurgelioni!", jis pasakė, pasiklausęs mano žbos, "nieko iš to neišeis; tas viskas jau buvo ban-dyta". Jis kalbėjo iš ilgų metų patyrimo. Ir aš turė-jau eiti prieš tą, ką jis gal kartais ir skaudžiai buvo patyręs.

Laikraščio negalima padaryti gyvu, jeigu nēr kas jame rašyti. Organizacijos organo negalima pa-daryti gyvu, jeigu organizacija miega ir niekas joj nei nekalba apie jos gyvuosius reikalus. Kad nors sukelti nariuose kalbas apie savo organizacijos reika-lus, aš parašiau straipsnį apie mūsų "flapauzę". Tas paveikė gerai. Visi pradėjo kalbėti apie "flapauzę", vienį ją gindami, kiti peikdami. Man to tik ir reikė-jo. Nariai pradėjo kalbėti jau apie savo reikalus, o ne apie svetimus reikalus, ne apie politikas ir partijas. Tas jau buvo gerai. Galia tik, kad niekas nepastebėjo to straipsnio tikrosios prasmės. Jis buvo simboliškas. Tos dulkės reikėdė dulkės visuose Susivienijimo reika-luose.

Man teko susidurti su dulkėmis visuose kampuo-se ir aš manau man pasisekė daug jų iškuopti. Mano atliktus darbus čia pažymėsiu tik trumpai.

New Yorkan aš atvykau su Pažangos Vajų pla-nu. Smulkiai išdėstęs jį prezidentui Bagočiui, gavau jo pritarimą, o su jo pritarimu ir Pildomosios Tary-bos pritarimą. To plano pagrinde yra žmoniškas atlygi-nimas organizatoriams. Kitose organizacijose orga-nizatoriai jau senai tokį atlyginimą gauna. Jį galima duoti todėl, kad naujos apdraudos apskaičiavimas lei-džia pirmų metų mokesčius skirti organizavimo tik-

lams. Pildomosios Tarybos tendencija pirmiau buvo kuodaugiau siauti tų mokesčių pasiimti į lėšų fondą, taip sakant "sau", o kuodaugiau skirti organizatoriams. Sulyg dabar priimto plano organizatoriams eina pen-kių mėnesių mokesčiai, plus dovanos ne daugiau kaip vieno mėnesio mokesčių vertės, o dar dviejų mėnesių mokesčiai eina generaliams organizatoriams, daktar-ams, spaudai, kelionių išlaidoms, įveždinimo vakarie-nėms ir ženkleliams. Lėšų fondui tokiu būdu pasilie-ka keturių mėnesių pomirtinės duoklės, visos duoklės lėšų fondui ir dalis pašalpos ligoje įstojimo mokesčių. Šiam planui veikiant, mes galėjome pritraukti į Susi-vienijimą maždaug po 1200 naujų narių į metus. Tat Susivienijimas pradėjo augti. Pirmiau buvo prirašo-ma tarp 500 ir 600 naujų narių į metus. Tuomet Su-sivienijimas galėjo tik mažėti. Nes kasmet iš Susi-vienijimo išsitraukia apie 650 narių, o apie 250 narių numiršta. Kas reiškia, kad, kol negauname po tuka-tantį ar daugiau naujų narių į metus, Susivienijimas neauga. Man nėra nieko smagesnio pranešti seimui, kaip tą žinią, kad mūsų Susivienijimas dabar jau au-ga.

Pradėjus Pažangos Vajų, man, kaip ir daugeliui organizatorių, metėsi į akis mūsų senosios ir naujes-nės apdraudos netikslumas ir neteislingumas. Pasi-naudoti rezervais sulyg mūsų senosios apdraudos ne-buvo galima ir tebėra negalima. Be to netikslumas senosios apdraudos mokesčių varo Susivienijimą į sky-lę po maždaug \$25,000 į metus, ir tik išsibraukimai tą iki šiol padengė, bet greit gali nebeпадengti. To-del kuogreičiausia reikėjo įvesti naują apdraudą, mo-dernišką, kokia yra vartojama kitose fraternalėse or-ganizacijose ir apdraudos kompanijose. Pildomoji Taryba sutiko tą padaryti ir pavedė man naujų mo-kesčių apskaičiavimą ir naujų sertifikatų parąšymą. Naujų lentelių apskaičiavimą man teko daryti du sy-kui, bet ne del to, kad pirmą sykį būtų buvę apskai-čiuota negerai. Pirmas apskaičiavimas buvo Ameri-can Experience 3 nuošimčių pagrindu. Pildomajai Tarybai pasirodė, kad su trijų nuošimčių pagrindu mokesčiai išeina perbrangūs. Todel jį pakeitė savo tarimą ir pavedė man sudaryti mokesčius 3½ nuošim-čių pagrindu. Aš nuo senai buvau susipažinęs su gy-venimo apdraudos pagrindais. Bet šiam aktuariniam darbui atlikti aš dar turėjau su daugeliu techniškų smulkmenų susipažinti. Dirbau ilgas valandas nakti-mis kol to atsiekiau. Pavestą man darbą atlikau be klaidų. Prezidentas Bagočius ir sekretorius Vinikas, iš dalies nepasitikėdami, kad aš atlikau darbą tobulai, o iš dalies manydami, kad dar aktuaras turi patik-rinti atliktą darbą, nors valstijos apdraudos departa-mento aktuarai tą patikrinimą gali atlikti ir atlieka, padavė mano sudarytas lenteles Susivienijimo samdo-miems aktuarams peržiūrėti. Tas peržiūrėjimas mums nieko nedavė ir po jo visvien dar prie valstijų reikalavimų teko taikytis nors jau ne lentelių klau-sime, bet už tą peržiūrėjimą iš mūsų pareikalauta gana riebaus užmokesčio.

Kaipo advokatas, aš parašiau ir sutaisiau tris naujus sertifikatus vietoj senųjų. Kad padarius juos priimtinais visų valstijų apdraudos departamentams, buvo priimta ir dėmesį kiekviena pastaba, kokią davė Illinois, Pennsylvania, New York, New Jersey, Massa-chusetts ir Maryland apdraudos departamentai. Del Pennsylvaniajos departamento pastabų mums reikia mūsų čarterį papildyti.

Sykiu su apdrauda suaugusiems man teko iš pa-grindų reformuoti Vajų Skyriaus apdraudą, apskai-čiuoti naujus mokesčius trim klasėm, parašyti naujus sertifikatus, taipgi prisitaikant prie visų valstijų rei-kalavimų.

Suprantama, tą visą darbą aš atlikau be jokių ekstra atlyginimų, kaipo samdomas Susivienijimo dar-bininkas, ir jokių atlyginimų neprisiėmiau, jeigu būtų ir siulomi.

Bedirbant šiuos darbus ėjo pažangos vajai, ku-rių vedėjū buvau. Reikėjo atlikti daug kasdieninio darbo ir prirengiant medžiagą vajams ir rašant laišk-us organizatoriams. Tas darbas man nebuvo sun-kus. Tai buvo malonus darbas, kurs davė man noro ir energijos dar daugiau dirbti, matant, kaip karštai atsiliepė į vajuos planą mūsų darbštieji nariai ir or-ganizatoriai, kaip pradėjo augti Susivienijimas ir kaip pradėjo augti jame nauja dvasia, tikros brolybės dvasia. Tą dvasią aš jaučiau ir galima sakyti savo aki-mis mačiau akyse tukstančių narių, besilankydamas naujų narių įveždinimo parengimuose ir kituose kuopų parengimuose.

Kadangi, kaipo Pažangos Vajų vedėjas, aš buvau taip sakant vyriausiu mūsų apdraudos įkalbinėtoju, siulytoju ir pardavėju, aš bučiau buvęs nesąžiningu žmogum, jeigu nebučiau pasiteiravęs ir įsitikinęs, kad aš nieko neprigaunu siulydamas savo viengienčiams apdraudą mūsų Susivienijimui. Žinodamas, kad Susi-vienijimas praeityje turėjo nuostolius ypač del real estate bondų žlugimo ir nepasitikėdamas oficialėmis atskaitomis, aš pats peržiūrėjau ir įkainavau Susi-vienijimo investmentus, įkainavau arba gavau įkainavi-mus Susivienijimo namų ir Susivienijimo tikrąjį tur-tą palyginau su Susivienijimo tikromis atsakomybė-mis. (Auditoriaus darbas man nėra svetimas: kaipo auditorių mane turėjo pasamdžiusi Susivienytųjų Vals-tijų valdžia 1933 ir 1934 metais). Po to audito aš įsitikinau, kad Susivienijimas yra solvent, nors ne taip aukštai, kaip kitokių skaičiavimų tai yra rodoma. Susivienijimo narių žiniai apie tai aš parašiau Tėvy-

nėje. Vajų aš jau tuomet galėjau vesti ir galėjau gir-ti Susivienijimą, kaipo tvirtą finansiniai organizaciją su tyra sąžine. Bet sykiu aš pakartotinai perspėjau Pildomąją Tarybą, kad vengtų praeities klaidų in-vestmentuose ir kad nebandytų "atsigriebti" speku-liuojant bondų kainų kilimu ir puolimu, nes mums "atsigriebimo" nereikia. Kadangi Pildomoji Taryba samdo išdininkui kaipo patarėjus firmą vadinamą "Standard Statistics" ir kadangi ta firma sulyg jos pačios atstovų pareiškimo bando "uždribti" Susivieni-jimui pinigus parduodant arba perkant bondsus pagal marketo veikmės atspėjimo, kas vadinasi spekuliaci-ja ir yra spekuliacija, aš patariau Pildomajai Tarybai tos firmos patarimais nesinaudoti. Pildomoji Taryba į šiuos mano patarimus nekreipė jokio dėmesio. Pa-galios aš pasiūliau Pildomajai Tarybai priimti nuta-rimą, kad Susivienijimo pinigai būtų investuojami tik į valdiškus bondsus ir į pirmus morgičius. Pildomoji Taryba tą nutarimą priėmė, bet pridėjus prie valdiškų bondų ir kitokių. Nutarimas pasidarė ne toks, kokio reikėjo. Vienok ir tą taip "pataisytą" nutari-mą Pildomoji Taryba vėliau atšaukė — greituoju ir slapta nuo manęs, kada aš buvau išėjęs iš susirinki-mo. Turiu betgi pasakyti, kad, nežiurint į tokį keistą P. Tarybos elgesį ir išdininko nusistatymą prieš val-diškus bondsus, mano nuolatinis kalbėjimas apie val-diškų bondų saugumą paveikė ir į Pildomąją Tarybą ir į išdininką. Paskutiniaisiais metais išdininkas pirk-o daug daugiau valdiškų bondų negu kada r 3 pirma.

Po to, kaipo Pildomoji Taryba atšaukė (ne vien-balsiai) tą net ir "pataisytą" nutarimą apie valdiškų bondų pirkimą, man nieko kito neliko kaip tik pa-siulyti nariams, kad tokį nutarimą priimtų seime. Aš, žinoma, tikiu, kad to reikalauja sveikas protas, ne-nukreiptas į šalį kokiais nors asmeniškais sumetimais. Nutylėti apie tai būtų buvę nesąžininga iš mano pu-sės, tai būtų buvęs tiesiog prasikaltimas prieš Susi-vienijimą ir jo narius. Todel aš suredagavau įneši-mus seimui, kurie buvo paskelbti šių metų Tėvynės N 6, kaipo konstitucijos pataisymai N 1 ir N 2. Tą padaryti buvo mano pareiga. Aš nemanau, kad bent kuris kitas sąžiningas žmogus būtų galėjęs kitaip pa-sielgti.

Kad tas supuolė su rinkimais, tai tik del to, kad įnešimai seimui, apsvastytini organe, supuola su rin-kimais. Bet iš to pasidarė pekla. Susivienijimo rei-kalai tapo užmiršti, o į pirmą vietą stoję asmenų rei-kalai, tų asmenų, kurie baisiausia norėjo būti išrink-tais į Pildomąją Tarybą. Aš nenoriu čia raportuoti jokių detalių apie tą peklą. Aš laikiausi šaly ir ste-bėjaus. Man rodės, kad Susivienijimas perdaug ne-gali rūpėti tiems asmenims, kurie del savo išrinkimo viską po kojų pamina.

Tik po Pildomosios Tarybos rinkimų galėjau vėl tęsti savo darbą toliau ir nurodinėti per Tėvynę Su-sivienijimo nariams tuos pagrindinius pataisymus Su-sivienijimo tvarkoj ir jo pinigų apsaugoj, kurie buti-nai reikalingi jo sveikatai. Mano nurodymai išplaukė iš nuodugnaus pažinimo Susivienijimo reikalų, kurį į-sigijau turėdamas progos ir noro į juos įsigilinti dau-giau negu kas kitas, išskyrus sekretorių.

Mano rekomenduojami įnešimai ir konstitucijos pataisymai tapo parenti daugelio kuopų ir jų vardu yra pateikti šiam seimui apsvarstyti ir priimti. Pri-ėminas naujos apdraudos, priėminas rezoliucijos įga-liojančios Pildomąją Tarybą perrašyti narius iš senų skyrių į naujus, priėminas konstitucijos pataisų ap-saugančių SLA turtą, ir pabrėžiančių visos Pildomo-sios Tarybos atsakomybę už jį, taipgi įsigijimas atei-tyje dirbančios tik Susivienijimui Pildomosios Tarybos, mano įsitikinimu, bus svarbiausi dalykai Susivienijimo gražiai atečiai užtikrinti.

Baigsiu šį raportą keliomis pastabomis, kaip at-likau tiesiogines savo pareigas, kaipo Tėvynės redak-torius. Iš to, ką iki šiol pasakiau, galite suprasti, kodėl Tėvynė pasidarė gyva ir įdomi. Tas ne tiek priklausė nuo mano rašymo budo, kiek nuo mano su-pratimo, kad organizacijoj reikia gyvumo, jeigu jos organas nori būti gyvas ir įdomus. Pageidaujamo gyvumo organizacijoj mes susilaukėm. "Iš to visko" pradėjo kas nors "išeiti". Todel ir Tėvynė pasidarė pageidaujama ir skaitytina. Daugeliui mūsų veikėjų atsirado noro rašyti į Tėvynę ir reikalo rašyti į Tė-vynę. Aš turiu išreikšti dėkingumą keliems šimtams kuopų korespondentų, kurie nuolat rašinėjo į Tėvynę apie savo kuopų susirinkimus ir parengimus. Aš esu dėkingas daugeliui bendradarbių, kurie nuolat ar ret-karčiais penėjo Tėvynę savo įdomiais ar naudingais straipsniais arba gražiomis eilėmis ir pasakaitėmis. Ypatingai esu dėkingas mano artimiausiam bendra-darbiui Pranui Bajorui, kurs man padėjo redaguoti Tėvynę, taipgi daktarams Dr. P. Zalatoriui, Dr. S. A. Slakienei, Dr. I. B. Bronušui ir Dr. D. Pilka, kurie sveikatos puslapiui daug naudingų straipsnių parašė. Už gausingiausią paramą įvairiaisiais raštais esu dė-kingas Arėjui Vitkauskui, o už gausius patarimus su raštais Dr. A. L. Graičūnui. Už grąžius literatūrinius kurinius, eiles ir straipsnius esu dėkingas J. A. Kaz-lauskui, J. Naujajui, J. Tyssilaviui, K. Stikhiui, V. J. Budrikui, V. J. Količenei, A. Vizniui, St. Jasiloniui, Pr. Lapienei, A. Birietai, Jonui Krukoniui, A. B. Stri-maičiui, Jonui Jarui, S. Bakanui, W. Domashui, Ma-riai Daillydaitei, W. M. Čekanauskui, J. J. Neniui ir daugeliui kitų.

Savo dėkingumą taipgi turiu išreikšti didiesiems pasaulio rašytojams, filosofams, biologams, ekono-

mistams, istorikams ir poetams, kurių knygas niekad nesilioviau skaitęs, sendamas iš jų išmintį ir dvasios skaistybę.

Tėvynės bendradarbiai ir korespondentai greit suprato ir įvertino mano troškimą neturėti Tėvynėje jokių vietinių ginčų aprašymų, jokių asmeniškumų, jokių menkos vertės polemikų, ir jiems kooperuojant mums pasisekė įgyvendinti Tėvynėje gražią brolišką dvasią, kas savu keliu atsiliepė ir į visą Susivienijimą. Visokiai partijinei agitacijai, visokiai religijinei ar prieš-religijinei agitacijai Tėvynėje nebuvo vietos. Tė-vynėje taip jau nebuvo vietos pavydai, kerštui, pyk-čiui ir neapykantai. Tėvynė buvo tolerancijos ir bro-liškos meilės, sąžiningumo ir darbštumo, žmogiškos išminties, humaniškumo ir aukštos dorovės išreiškėja ir mokytoja. Šiuose savo atributuose jį buvo pažan-giausias lietuvių laikraštis visame pasauly. Tokia aš ją palaikiau, tokia ją palaikysiu, kol ją redaguosiu ir aš trokštu, kad ji tokia pasiliktų visuomet.

Kleofas Jurgelionis,

Tėvynės redaktorius.

14. SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininkas S. Bakanas perskaitė šios komisijos di-džiūmos raportą SLA. 41-mam Seimui. Banišauskas įnešė, Kubilius parėmė komisijos raportą priimti. Įne-šimas vienbalsiai priimtas.

R a p o r t a s

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJOS

Keturiasdešimt Pirmam SLA Seimui

Birželio 24 d., 1940 m., Chicago, Ill.

Per praeitus du metus mūsų komisiją yra pasiekę tik du skundai: SLA 303 kuopos, kur buvo praėito seimo pavesta šiai komisijai spręsti ir SLA 81 kuopos narės, L. Martin, pašalpos išmokėjimo reikalą Pildomoji Taryba buvo mums perdavus. Tačiau se-sers L. Martin pašalpos išmokėjimo reikalą pati Pil-domoji Taryba išmintingai išrišo pirmiau, negu mu-sų komisija spėjo tuo reikalu pasisakyti.

Daugiau jokių kitokių skundų nė iš kuopų, nė iš pavienių narių mus nepasiekė pirm rašymo šio ra-porto, t. y. iki balandžio 15 d., 1940 m. Gal pasta-ruoju laiku ir bus įvykę kokių nesusipratimų tarpe nekurių Pastoviųjų Komisijų narių ar Pildomoji Tary-boje, kas mums nėra žinoma. O ypatingai gal bus kilę nesusipratimų iš praeitų Pildomosios Tarybos rin-kimų vedimo kampanijos, kur nekurię taip vadinami "komitetai", varydami agitaciją už savus kandidatus, visai nesivaržė su priemonėmis ir nepaisė organizaci-jos gerovės. Tai tie nesusipratimai turės būti išrišti šiame seime, nors mūsų yra didžiausiu linkėjimu, kad jokie skundai ir nesusipratimai nevargintų nė šio sel-mo, negadytų delegatamas geros nuotalkos, nereikė-tų eikvoti brangaus laiko skundam ir nesusipratimam rišti, o tas laikas būtų pasvęstas Susivienijimo kuribi-niam darbui.

Abelnai reikia pasakyti, kad nuo praėito seimo iki šios dienos gal bus SLA istorijoj rekordinis laiko-tarpis kuopų ir pavienių narių santalkos ir aplamos draugiškumo dvasios, nes netik mūsų komisijai mažai kas skundėsi, bet nė pavieniai nė kuopos (išskiriant vieną apskritį, kuris grasino Pildomajai Tarybai teismu) nesibylinėjo nė valdiškuose teismuose SLA rei-kalais.

Reiškia, visi ir visur mokėjom SLA reikalais gra-žiai susitarti, vaduojantis konstitucijos patvarkymais. O kad daugelį kartų buvo išvengta teismuose bereika-lingų tųsinių, už tai daug kredito priklauso SLA pre-zidentui broliui Bagočiui ir kitiems Pildomosios Ta-rybos nariams už jų atsargų, išmintingą elgesį keb-liais ir komplikuotais organizacijos reikalais.

Baigdami šį savo trumpą pranešimą iš mūsų darbuotės, linkime šiam seimui broliškos nuotalkos ir našumo konstruktiviais darbais.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

S. Bakanas,
P. B. Balčikonis.

15 Apšvietos Komisijos pirmininkui Dr. P. Gri-gaičiui pasirašius skaityti Apšvietos Komisijos didžiū-mos raportą, Michelonas įnešė, Karpis parėmė, kad Apšvietos Komisijos narių raportas nebūtų skaitomas tik atsakoma į paklausimus, jei tokie paklausimai kil-tų. Įnešimas priimtas dauguma balsų. Po to įnešė Ma-čiukas, parėmė Kemešienė, kad Apšvietos Komisijos didžiūmos raportas, kuris telpa Seimo Darbų Knygoje, pradedant 176 ir baigiant 185 puslapiais, būtų priim-tas kaip skaitytas. Po visos eilės paklausimų ir pa-aiškinimų, įnešimas priimtas žymia balsų didžiūma.

SLA Apšvietos Komisijos Raportas

Keturiasdešimt Pirmam SLA Seimui

Birželio 24 d., 1940 m., Chicago, Ill.

Gerbiamieji Seimo Delegatai-tės:

Susivienijimo konstitucija ir įstatai nesuteikia Ap-švietos Komisijai jokios galios; komisija gali tikslai patarti, duoti sumanymus bei rekomendacijas, daryti nurodymus ir pareikšti savo nuomonę. Vienas daly-kas, kuruo Apšvietos Komisijos nuomonės laiks nuo laiko atsiklausama, tai paskolų teikimas moksle-i-viams.

(Bus daugiau)

Žinios iš Lietuvos

Lietuvos "revoliucija" bolševikiško pobūdžio

Pirmieji naujos valdžios pranešimai apie Lietuvos susibroliavimą su Sovietų Rusija

Iš Lietuvos Generalio Konsulo New Yorke gavome didelį pluoštą "Eltos" pranešimų iš Kauno apie įvykius Lietuvoje nuo birželio 19 dienos iki birželio 27 d., 1940 m. Iš šių pranešimų sužinome apie asmenis, kurie sudaro naują valdžią, ir apie įvairių laikraščių atsinešimą į naują valdžią. Pastaba, kad pranešimai labai džiaugsmingai skamba ir yra pilni agitacijos ir pasigyrimų. Iš jų neišduoda, kuo reikia džiaugtis ir kuo girtis, jei bent tuo, kad Smetona pabėgo. Naujas Lietuvos valdytojas Paleckis paduotą pranešimuose savo kalboj nurodė sekamus naujos valdžios darbus ir uždavinius:

1. Paleidimas kalinių.
 2. Uždarymas "privilegiuotų" partijų ir atidarymas komunistų partijos.
 3. Įkurimas dar nebuvusios "Sveikatos Ministerijos".
 4. Rūpestis sudaryti Sovietų Sąjungos kariuomenei Lietuvoje geriausias sąlygas, teikiant jai "visokeriopą pagalbą".
- Naujos valdžios balbosa matyt daug užtikrinimų apie žengimą į "šviesesnį rytojų", bet iš tokių kalbų mums čia sunku suprasti kas ištikro Lietuvoje dabar dedasi ir kas gali neužilgo dėtis. "Eltos" pranešimai yra pilni kokio tai "revoliucinio" upo ar karščio. Jis išrodo mums nenaturalus.

Paduodame čia "Eltos" pranešimus išsiai, kaip jie parašyti. Skaityti juos reikia su rezervacijomis, neimant už gryną pinigą mudėvėtų revoliucijinių frazių ir šabloniškų valdžios pažadų, kurių išpildymas ar nepildymas veikiausiai visai ne nuo jos priklausys.

Iš vėliausių žinių tenka numanyti, kad Sovietų Rusija Hitlerišką būdu per pačios Lietuvos "liaudies" rinkimus prisijungs Lietuvą, kaip "tryliką" Sovietų respubliką. Mes žinome, kad visos Sovietų neva "respublikos" yra valdomos komisarų iš Maskvos. Jokios "nepriklausomybės" tos "respublikos" neturi. Prieš įvesiant komisarų valdžią daugumoj jų buvo "likviduoti" visi tautiniai inteligentai. Likvidavimas reiškia išplovimą, sušaudymą arba išsimetimą į Archangelšką. Skaudu net pamąstyti, kad tokios ateities neužilgo gal susilauks ir geresnieji Lietuvos vyrai.

"T" RED.

Paleckio kalba

Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas einąs ministras pirmininkas Justas Paleckis birželio 18 d. per radio pasakė tokią kalbą:

Brangūs Lietuvos Respublikos piliečiai! Vakars susidarė nauja Lietuvos vyriausybė. Ji kilo ant griuvusių smurtu gimusių ir sauvale paremtos asmeniškos diktatūros, kuri per 14 metų siautė mūsų tautą. Tos diktatūros režimas tarnavo vien tik siauros saujelės žmonių interesams ir svarbiausias jos tikslas buvo asmeniškas pasipilnėjimas, o ne liaudies gerovė. Plutokratijos režimas supuvo iš šaknų. Buvusieji mūsų valstybės valdovai subankrutavo tiek vidaus, tiek užsienio politikoje. To režimo tragiškasis galas buvo apvainikuotas buv. prezidento ir jo pataikunų gėdingu pabėgimu nuo savo tautos.

Pasibaigus šiam režimui, atsidarė laisvi keliai naujoms dar neįmėgintoms įėjoms, pašauktoms atstatyti kurybinį darbą tiek ramios buities ir medžiaginės liaudies gerovės, tiek ir plačiausių sluoksnių kultūrinės pažangos srityse. Užsienio politikoje naujoji vyriausybė palaikys normalius santykius su visomis valstybėmis. Pirmiausias vyriausybės uždavinys bus nustatyti ištikrųjų nuosirdžius ir draugiškus santykius su Sovietų Sąjunga, su kuria Lietuva turi glaudžią sąjungą tarpusavės pagalbos pakto pagrindu.

Bendram krašto klestėjimui patikrinti, naujoji vyriausybė dės pastangų apsaugoti pilnas liaudies teises, pakelti kultūrinį gyventojų lygį ir medžiaginę gerovę. Artimiausių uždavinių tarpe bus politinės santvarkos pertvarkymas, kuri iki šiam laikui buvo nukreipta prieš liaudies interesus. Šituo tikslu vyriausybė paleis dabartinį seimą, panaikins cenzinius rinkimus tiek valstybinių, tiek ir savivaldybinių organų, Skučo praveistus apgaulingų būdų.

Vienu pirmųjų naujosios vyriausybės žingsnių buvo ilgai visų laukto reikalavimo

niame bei visuomeniniame gyvenime. Dar ten pat budamas pradėjo leisti "Naujojo žodžio" žurnalą, kurį vėliau perkėlė į Kauną. Šį žurnalą redagavo ir Lietuvoje. Čia 1928 metais sukurė "Naujojo žodžio" bendrovę, kurioje dirbo iki 1935 metų. 1926 metais yra buvęs "Eltos" direktorium. Paskutiniiais metais aktyviai bendradarbiavo eilėje Lietuvos laikraščių, kaip "Lietuvos žiniose", "Musų Jaunime", "Laike" ir buvo ilgamėčiu "Jaunakės Zinas" kauniškiu korespondentu. Visą laiką buvo vienas aktyvesnių lietuvių žurnalistų, eilę metų buvo Lietuvos žurnalistų Sąjungos valdybos nariu, taip pat buvo Lietuvoje esančių užsienių spaudos atstovų sąjungos pirmininku. Visą laiką gyvai domėjosi vis su Lietuvos gyvenimu. Del savo pažiūrų keletą kartų yra buvęs sulaukytas ir baustas. Po 1939 m. spalio 10 d. Lietuvos ir SSSR tarpusavės pagalbos pakto pasirašymo už viešą savo pažiūrų pareiškimą buvo ištremitas kuriam laikui į darbo stovyklą. Vėliau turėjo gyventi užsienį ir Lietuvos provincijoje. Yra parašęs eilę knygų, tarp jų "SSSR musų akimis". Kaip Lietuvos laikraščių atstovas prieš keletą metų yra lankęsis Sovietų Sąjungoje, praeitais metais Lenkijoje, Vokietijoje ir kitur, E.

Finansų ministeris ir laik. einąs susisiekimo ministerio pareigas inž. Ernestas Galvanauskas gimė 1882 m. Vabalninko valsč., Biržų apskr., 1902 m. baigė Mintaujos realinę mokyklą ir, išlaikęs konkursinius egzaminus, stojo į kalnų inžinerijos institutą Petrapilyje. Carų valdžios persekiojamas, turėjo išvykti į Suomiją, kurioje gyvendamas, be savo specialybės darbų, daug rašė lietuvių laikraščiams ir įvairioms slapyvardėms rašė populiarias brošiūras, dažniausiai pasirašydamas Juodkalniečiu. Suomijoje pradedus suėmimams, išvyko į Belgiją, ten stojo į Lježo universiteto kalnų inžinerijos ir inžinerių elektrotechnikų skyrių, kurį baigė 1913 m. Mokslo baigęs, kaip inžinierius kurį laiką dirbo Belgijoje. 1913 metų gale Serbijos vyriausybės buvo pakviestas dirbti Serbijos kalnų departamente. Atvykęs į Belgradą, stojo į francūzų bankų sąjungą, kuri Serbijoje turėjo didelių koncesijų geležinkelams statyti ir miškams eksploatuoti. 1914 metų karas Galvanauską užklupo Belgrade, kur jis buvo paliktas atstovauti francūzų bankų sąjungai. Austrams ir bulgarams užėmus Serbiją, su serbų kariuomene traukėsi per Albaniją ir Juodkalniją, turėjo išgyventi vargingą karo pabėgėlių gyvenimą. Vėl patekęs į Franciją dirbo viešųjų didelių Paryžiaus bendrovėse. Čia budamas Lietuvos vyriausybės buvo paskirtas taikos konferencijoje Paryžiuje Lietuvos delegacijos nariu. Gryžęs į Lietuvą, 1919 m. sudarė penktąjį Lietuvos ministrų kabinetą: buvo jo pirmininku ir finansų, prekybos ir pramonės ministeriu. Į šeštąjį ministrų kabinetą įėjo kaip finansų, prekybos ir pramonės ministeris bei susisiekimo ministerijos valdytojas. E. Galvanauskas buvo sudaręs ir septynią, aštuntąjį bei devintąjį Lietuvos ministrų kabinetą. Vėliau ilgą laiką gyveno Klaipėdoje, kur buvo eilės pramonės ir prekybos įmonių valdybos ar priežiūros tarnybos pirmininku, Prekybos instituto rektorium ir kt. Abiejuose A. Merkio vadovaujamose ministerijų tarnybose buvo finansų ministru. E.

Inž. E. Galvanauskas

Finansų ministeris ir laik. einąs susisiekimo ministerio pareigas inž. Ernestas Galvanauskas gimė 1882 m. Vabalninko valsč., Biržų apskr., 1902 m. baigė Mintaujos realinę mokyklą ir, išlaikęs konkursinius egzaminus, stojo į kalnų inžinerijos institutą Petrapilyje. Carų valdžios persekiojamas, turėjo išvykti į Suomiją, kurioje gyvendamas, be savo specialybės darbų, daug rašė lietuvių laikraščiams ir įvairioms slapyvardėms rašė populiarias brošiūras, dažniausiai pasirašydamas Juodkalniečiu. Suomijoje pradedus suėmimams, išvyko į Belgiją, ten stojo į Lježo universiteto kalnų inžinerijos ir inžinerių elektrotechnikų skyrių, kurį baigė 1913 m. Mokslo baigęs, kaip inžinierius kurį laiką dirbo Belgijoje. 1913 metų gale Serbijos vyriausybės buvo pakviestas dirbti Serbijos kalnų departamente. Atvykęs į Belgradą, stojo į francūzų bankų sąjungą, kuri Serbijoje turėjo didelių koncesijų geležinkelams statyti ir miškams eksploatuoti. 1914 metų karas Galvanauską užklupo Belgrade, kur jis buvo paliktas atstovauti francūzų bankų sąjungai. Austrams ir bulgarams užėmus Serbiją, su serbų kariuomene traukėsi per Albaniją ir Juodkalniją, turėjo išgyventi vargingą karo pabėgėlių gyvenimą. Vėl patekęs į Franciją dirbo viešųjų didelių Paryžiaus bendrovėse. Čia budamas Lietuvos vyriausybės buvo paskirtas taikos konferencijoje Paryžiuje Lietuvos delegacijos nariu. Gryžęs į Lietuvą, 1919 m. sudarė penktąjį Lietuvos ministrų kabinetą: buvo jo pirmininku ir finansų, prekybos ir pramonės ministeriu. Į šeštąjį ministrų kabinetą įėjo kaip finansų, prekybos ir pramonės ministeris bei susisiekimo ministerijos valdytojas. E. Galvanauskas buvo sudaręs ir septynią, aštuntąjį bei devintąjį Lietuvos ministrų kabinetą. Vėliau ilgą laiką gyveno Klaipėdoje, kur buvo eilės pramonės ir prekybos įmonių valdybos ar priežiūros tarnybos pirmininku, Prekybos instituto rektorium ir kt. Abiejuose A. Merkio vadovaujamose ministerijų tarnybose buvo finansų ministru. E.

Prof. Krėvė-Mickevičius

Ministerio pirmininko pavaduotojas ir užsienio reikalų ministeris prof. Krėvė-Mickevičius yra gimęs 1882 m. spalio 17 d. Subartonių kaime, Merkinės parap., Alytaus apskrity, ukaininko šeimoje. Pasi-mokęs Merkinės pradžios mokykloje ir privačiai pasirošęs Vilniuje, išlaikė 4 gimnazijos klasių egzaminus Petrapilyje ir, 1904 m. prie Kazaniaus gimnazijos išlaikęs egzaminus iš gimnazijos kurso ir gavęs atestatą, įstojo į Kievo universiteto filologijos-filosofijos skyrių. 1905 m. Rusijoje kilus revoliucijai, išvyko į Austriją, kur studijavo filologiją ir literatūrą Lvovo ir Vienos universitetuose. 1908 m. baigė Lvovo universitetą, gaudamas filosofijos daktaro laipsnį. Parašė disertaciją apie indoeuropiečių protėvynę ir kilmę ir išlaikė valstybinius egzaminus, gaudamas aukso medalių ir magistro laipsnį. Iki 1920 m. buvo literatūros mokytoju Baku realinėje gimnazijoje. Lietuvių tapus nepriklausoma, 1919 m. buvo paskirtas Lietuvos konsulu Azerbaidžano respublikai. 1920 metais sąlygas ir teikis jai visokeriopą pagalbą.

Pradėdama darbą, vyriausybė kviečia visus Lietuvos Respublikos piliečius, nežiurint jų padėties, tautybės ir tikybės, darniai jungtis bendram darbui mūsų brangios tėvynės gerovei. E.

Lietuvos vyriausybės narių trumpos biografijos

Justas Paleckis

Naujasis Lietuvos ministeris pirmininkas ir einąs Respublikos Prezidento pareigas Justas Paleckis yra gimęs 1899 m. sausio 10 d. Telšiuose. Kildas iš neturtingų tarpo. Yra perėjęs paprasto darbininko, kelių meistro gizelio ir kitus sunkios gyvenimo mokyklos stažus. Sulaukęs 21 metų amžiaus, pradėjo siekti mokslo. Mokėsi Rygos suaugusiųjų gimnazijoje, kurią per 4 metus baigė. Vėliau buvo liudies mokytoju ir klausė pasikaitų Lietuvos universitete. Gyvendamas Rygoje gyvai veikė vietos lietuvių kulturi-

Gen. V. Vitkauskas

Krašto apsaugos ministeris ir kariuomenės vadas div. gen. Vincas Vitkauskas yra gimęs 1890 m. spalio 4 d. Užbalių km., Pajevonio valc., Vilkauskio apskr. Yra baigęs Aleksiejaus gimnaziją Orle ir dvejus metus studijavęs Maskvos universitete matematikos fa-

klutete. Lietuvos universitete studijavo teisę ir yra išlaikęs teisių skyrių. Iš karo mokslo yra baigęs Maskvoje karo mokyklą, vėliau karininkų šaudybos kursus Oranienbaume ir Lietuvoje aukštesniųjų viršininkų kursus. 1919 m. vasario 1 d. įstojo savanoriu į besiorganizuojančią Lietuvos kariuomenę. Tuojau buvo paskirtas Raseinių komendantu. Nuo 1919 m. spalio 25 d. dalyvavo kautynėse su bermontininkais, vėliau su lenkais, buvo sužeistas. 1923 m. balandžio 9 d. paskirtas Klaipėdos karo komendantu, gruodžio mėn. perkeltas į III apygardos štabą ir paskirtas pirmojo skyriaus viršininku. 1930 m. buvo kariuomenės inspekcijos pėstininkų skyriaus viršininku, o 1935 m. rugpjūčio 1 d. paskirtas pėstininkų inspektorium. Tų pat metų lapkr. 23 d. pakeltas į brigados generolo laipsnį, 1939 m. birželio 13 d. į divizijos generolo laipsnį. Atgavus Vilnių, buvo paskirtas Vilniaus rinktinės vadu ir vadovavo Lietuvos kariuomenės žygiui į Vilnių. Nuo sausio 22 d. ėjo kariuomenės vado pareigas. Balandžio 22 d. paskirtas kariuomenės vadu. Už nuopelnus apdovanotas visa eile aukštų ordenu.

nės vyriausybės vienpusiškumo ir pataikavimo Maskvos komunistams.)

P. Pakarklis

Teisingumo ministeris Povilas Pakarklis gimė 1902 m. lapkr. 10 d. Smilkių kaime, Kupiškio valsč., Panevėžio apskrity, ukininko sunus. Pradžios mokslo išėjo, o taip pat baigė keturias vidurinės gimnazijos klases Kupiškėje. Gimnaziją baigė Panevėžyje. Aukštuosius mokslus ėjo Kaune ir Miunchene. Baigė du fakultetus — yra diplomuotas teisininkas ir diplomuotas istorikas. Gimnazija, kurią iš klasės į klasę pereidavo pirmuoju mokiniu, baigė su aukso medaliu, visais penketukais, o abu fakultetus su pažymiu labai gerai. Studentu budamas atstovavo Lietuvos studentiją Baltijos studentų konferencijoje Rygoje ir Lietuvos studentų abstinentus pasauliniame priešalkoholiniame kongrese Tartuose. Apie Lietuvos studentiją yra daręs pranešimus Tartuose ir Helsinkyje. Pusketvirtų metų yra dirbęs mokytoju Tauragės ir Panevėžio mokytojų seminarijose. Ryšium su politiniu pasireišimu iš mokytojų buvo atleistas. Po to buvo Apeliacinio Rumų sekretoriaus padėjėju, sekretorium, o paskutiniu laiku Kauno apygardos teismo prokuroro padėjėju. Nuo 1932—33 metų ėmė domėtis Sovietų Sąjungos gyvenimu, o praėjusiais metais apie pusantros mėnesio yra išbuvęs Sovietų Sąjungoje, lankydamasis Maskvoje, Leningrade, Kieve, Odesoje ir Sečyje (vidur. Kaukaze). Sovietų Sąjungoje, tarp kitų įstaigų, yra aplankęs ir teismo įstaigas. Nuo studentavimo laikų ėmė rašinėti spaudoje. Didesni rašiniai buvo išspausdinti "Vagoje", "Musų žinyne", "Trimite", "Lietuvos žiniose", "Laisvoje Mintyje". Platinosei visuomenei yra žinomi straipsniai, kuriais griežtai pasisakoma prieš kai kurių lietuvių skleidžiamas svetimų mokslininkų išgalvotas teorijas, nukreiptas prieš lietuvių tautą. E.

Inž. E. Galvanauskas

Finansų ministeris ir laik. einąs susisiekimo ministerio pareigas inž. Ernestas Galvanauskas gimė 1882 m. Vabalninko valsč., Biržų apskr., 1902 m. baigė Mintaujos realinę mokyklą ir, išlaikęs konkursinius egzaminus, stojo į kalnų inžinerijos institutą Petrapilyje. Carų valdžios persekiojamas, turėjo išvykti į Suomiją, kurioje gyvendamas, be savo specialybės darbų, daug rašė lietuvių laikraščiams ir įvairioms slapyvardėms rašė populiarias brošiūras, dažniausiai pasirašydamas Juodkalniečiu. Suomijoje pradedus suėmimams, išvyko į Belgiją, ten stojo į Lježo universiteto kalnų inžinerijos ir inžinerių elektrotechnikų skyrių, kurį baigė 1913 m. Mokslo baigęs, kaip inžinierius kurį laiką dirbo Belgijoje. 1913 metų gale Serbijos vyriausybės buvo pakviestas dirbti Serbijos kalnų departamente. Atvykęs į Belgradą, stojo į francūzų bankų sąjungą, kuri Serbijoje turėjo didelių koncesijų geležinkelams statyti ir miškams eksploatuoti. 1914 metų karas Galvanauską užklupo Belgrade, kur jis buvo paliktas atstovauti francūzų bankų sąjungai. Austrams ir bulgarams užėmus Serbiją, su serbų kariuomene traukėsi per Albaniją ir Juodkalniją, turėjo išgyventi vargingą karo pabėgėlių gyvenimą. Vėl patekęs į Franciją dirbo viešųjų didelių Paryžiaus bendrovėse. Čia budamas Lietuvos vyriausybės buvo paskirtas taikos konferencijoje Paryžiuje Lietuvos delegacijos nariu. Gryžęs į Lietuvą, 1919 m. sudarė penktąjį Lietuvos ministrų kabinetą: buvo jo pirmininku ir finansų, prekybos ir pramonės ministeriu. Į šeštąjį ministrų kabinetą įėjo kaip finansų, prekybos ir pramonės ministeris bei susisiekimo ministerijos valdytojas. E. Galvanauskas buvo sudaręs ir septynią, aštuntąjį bei devintąjį Lietuvos ministrų kabinetą. Vėliau ilgą laiką gyveno Klaipėdoje, kur buvo eilės pramonės ir prekybos įmonių valdybos ar priežiūros tarnybos pirmininku, Prekybos instituto rektorium ir kt. Abiejuose A. Merkio vadovaujamose ministerijų tarnybose buvo finansų ministru. E.

Agr. M. Mickis

Žemės ūkio ministeris agr. Matas Mickis yra gimęs 1896 m. rugsėjo 15 d. Kuosų kaime, Rokiškio apskr. Pradžios mokyklą lankė Kamajose. Didžiojo karo metu gyveno Rusijoje. Buvo Didžiojo karo dalyvis ir 1917 m. rusų revoliucijos dalyvis. Iš Rusijos grįžęs, savo lėšomis ėmė toliau mokyti. Mokėsi Rokiškio gimnazijoje. 1924 m. baigė Dotnuvos žemės ūkio technikumą, kurį lankė kaip šiaulių miesto savivaldybėje, persikėlė į Kauną, kur budamas Žemės ūkio ministerijoje apskirties agronomu, lankė ir išklaušė Vytauto Didžiojo universiteto teisių fakultetą ekonominių skyrių. Vėliau buvo Kauno apygardos agronomas inspektorius. Daug yra rašęs žemės ūkio ir kitais klausimais "Ukininko Patarėjyje", "Liet. žiniose", "Liet. Ukininke", "Laisvoje Mintyje" ir "Kulturoje". E.

Ant. Venclova

Svietimo ministeris Antanas Venclova gimė 1906 m. Tremtinių kaime, Liubavo valsč., Mariampolės apskr., smulkų valstiečių šeimoje. Pradžios mokslo ėjo Liubavo pradžios mokykloje. 1918 m. įstojo į Mariampolės valstybinę gimnaziją, kurią baigė 1925 metais. 1932 m. baigė Vytauto D. universiteto humanitarinį fakultetą. Studijų u o d a m a s kurį laiką dirbo žemės ūkio ministerijoje pradžioje raštininku, o vėliau Šakių apskr. žemės tvarkytoju. Keleris metus dirbo pedagoginį darbą pirmiausiai Kauno žydų gimnazijoje su dėstomąja lietuvių

kalba, o vėliau Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijoje ir buvo lektarius Klaipėdos Prekybos institute. Specialybė — filologija ir literatura. Studijų tikslais lankėsi užsienioose keliose valstybėse. Spaudos ir literatūros darbą dirba nuo 1925—1926 m. Yra parašęs visą eilę knygų: beletristikos knygas "Beržai Vėtroje" ir kt., romaną "Draugystė" ir kt. Paskutinė novelė knyga "Naktis" laimėjo praėjusių metų "Spindulio" literatūros premiją. Plačiai bendradarbiau spaudoje, rašydamas "Lietuvos žiniose", "Kulturoje" ir įvairiuose kituose laikraščiuose. Redagavo literatūros žurnalą "Trečią Frontą" ir literatūros almanachą "Prošvaistę". Paskutiniu metu dirbo Kauno Aušros berniukų gimnazijoje, iš kur Smetonos, Skučo ir kitų pastangomis buvo atleistas be jokio įpsėjimo už eilėraščių "Cenzūros praleista", kuris buvo išspausdintas "Prošvaistės" almanacho ketvirtjo knygoje. Be to, yra vertęs gana daug pasaulinės literatūros kurinių. E.

M. Gedvilas

Vidaus reikalų ministeris Mečys Gedvilas gimė 1901 m. lapkr. 19 d. Bubiūose, Šiaulių apskr. 1905 m. drauge su tėvu, kuris už politinį veikimą buvo ištremitas iš Lietuvos, išvyko į Rusiją. 1918 m. Decojuje Selo baigė gimnaziją. Vėliau trejis metus lankė Petrapilio technologijos instituto mechanikos skyrių. 1922 m. grįžė į Lietuvą. Ketverius metus mokytojavo Palangos vidurinėje mokykloje. 1927 m. po vadinamojo Tauragės pučo buvo ištremitas į Varnių koncentracijos stovyklą. 1928 m. pradėjo eiti "Žemaičio" redaktoriaus pareigas Telšiuose. Laikotarpįje nuo 1928—1931 m. dešimtį kartų buvo suimtas už politinį veikimą ir redak-

toriaus pareigas. Nuo 1931 m. gruodžio 1 d. pagal senąją įstatymą išrinktas Telšių apygardos ligonių kasos direktorium ir tas pareigas ėjo iki šiam laikui. Gyvai dalyvavo visuomeniniame gyvenime, budamas Jaunimo Sąjungos centro valdybos nariu, Laisvamųjų Draugijos centro valdybos nariu. Buvo išrinktas ir dirbo Telšių miesto savivaldybės nariu. E.

SLA KUOPŲ IR APSKRIČIŲ PARENGIMAI

SPRINGFIELD, ILL. — SLA 158 kuopa rengia didelį pikniką, kuris įvyks liepos 28 dieną, Fair Grounds. Visi kviečiami į šį pikniką atsilankyti, nes tai bus jau paskutinis musų kuopos pasilinkinimas šią vasarą. Piknikas bus smagus, kaip ir visuomet musų kuopos smagus piknikai būna. — Koresp.

MINERS MILLS, PA. — SLA 33 kuopa rengia bankietį šeštadienį, liepos 20 dieną, pas Juozą Noreikį, 59 Thomas St., Miners Mills. Prasidės 5 valandą po pietų. Visi nariai kviečiami susirinkti laiku. — J. Kvederas.

NEW KENSINGTON, PA. — SLA 192 kuopa rengia pikniką liepos 21 dieną, Frank Wedrio parke, Creighton, Pa. Prasidės 1 val. ir tęsis iki vėlumi nakties. Piknikas bus įvairus, į kurį suvažiuos iš visos apylinkės lietuviai. Bus gera muzika, kuri gros iki vėlumi nakties. Apart to bus proga pasimatyti su draugais ir linksmiai laiką praleisti.

Komiteto pasarga: Važiujant iš New Kensington automobiliais reikia važiuoti per tiltą į Freeport Road ir važiuoti iki Creighton stoties, o iš čia sukis po kairę ir paskui laikytis vis po dešinėm iki pikniko vietos.

GRAND RAPIDS, MICH. — SLA 42 kuopos piknikas įvyks liepos 21 d., Girniaus Pavilione, prie Grand upės. Bus gėrimų, užkandžių, geras orkestras šokiams ir įvairių išlaidinimų. Vietiniai ir iš apylinkės nuosirdžiai kviečiami atsilankyti. Komitetas.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius,

"Keleivio" Name,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,

Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisai: 127 No. Dearborn St.
Vakarais: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,

50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRIangle 5-3622
Tel. EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Tel. Grovehill 1596

Dr. A. L. Yuskas,

Gydytojas ir Chirurgas,
2422 West Marquette Road,
Corner 67th St. and
Artesian Ave., Chicago, Ill.

Dr. G. J. Tarulis,

Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10-5 ir 7-8.

KNYGA APIE DIZIOVĄ
IR TUBERKULOZĄ
KAINA 25 CENTAI
Parašė ir parduoda
Dr. Ignatas Stankus,
1210 So. Broad Street,
Philadelphia, Pa.

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stag 2-0783 Notary Public
JOSEPH LEVANDA
(Levandauskas)
UNDERTAKER
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423

322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Benedict J. Schegaus
Real Estate & Insurance
Mortgage Loans
196 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-1241

John Naghten & Co.
Established 1863
Insurance
1963 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Bizniais,
Gyvenimo Namais ir Farmoms
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

Svaigiančių Gėrimų Krautuvė
JOKUBAS POLANSKIS
45 Christopher Street,
New York, N. Y.
Užsakymai greitai išpildomi
bilo valanda.
Valandos: Nuo 8 ryto iki 12 naktį
TELEFONAI:
CHelsea 3-9812 — WAtkins 8-2863

SUSIVIENIJIMO NARIAI:

Turėdami bent kokį reikalą su lietuvišiais profesionalais arba biznieriis, paklauskite jų, kodėl jie gaudami Jūsų paramą, nenori paremti Jūsų organo "Tėvynės" skelbdami joje savo profesijos arba biznio kordukus?

Remkite tuos Profesionalus, Biznieriis ir Specialistus, kurie remia Jūsų Susivienijimą ir jo organą "Tėvynę".